

?

Pienten lasten

DIGISANASTO

Pienten lasten digisanasto on kokoelma sanoja, kuvia ja niiden selityksiä. Sanaston tavoitteena on tukea pienten lasten digitaalisen osaamisen kehittymistä. Selitykset on tarkoitettu keskustelun virittäjäksi.

Opetushallitus on tuottanut sanaston yhteistyössä Fun Academyn kanssa. Opetushallitus on julkaissut sanaston suomen, ruotsin, englannin ja ukrainan kielellä.

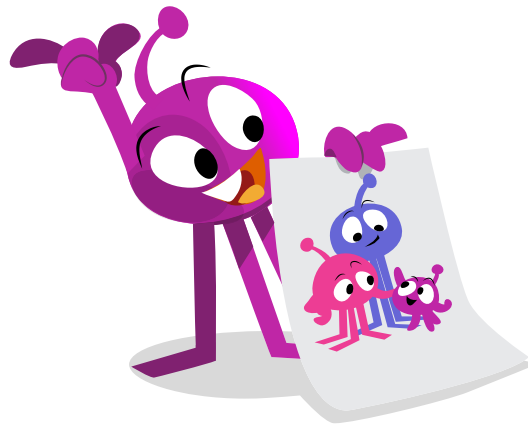
CC BY-NC-SA

Kuvitus: Fun Academy

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Pienten lasten digisanasto

Sanat aakkosjärjestyksessä

3D, 2D _____	4	kuvan-		sijaintitieto _____	18
akku _____	4	käsittelyohjelma _____	11	skrollata _____	18
asentaminen _____	4	kyberturvallisuus _____	11	sormenjälki-	
blogi _____	4	käynnistää,		tunniste _____	18
Bluetooth _____	4	sammuttaa _____	11	some-vaikuttaja _____	18
esto _____	5	käyttäjätili _____	11	sosiaalinen media _____	18
chatti _____	5	käyttäjätunnus _____	12	sovellus _____	18
data _____	5	ladata _____	12	sovelluskauppa _____	19
digitaalinen _____	5	langaton _____	12	striimata _____	19
digitaalinen laite _____	6	lentotila _____	12	symboli _____	19
emoji _____	6	linkki _____	12	sähköposti _____	19
etäyhteys _____	6	live _____	12	tabletti _____	19
eväste _____	6	lähettää		tallentaa _____	19
feikki _____	7	eteenpäin _____	13	tekoäly _____	20
filtteri _____	7	meemi _____	13	tekijänoikeus _____	20
GIF _____	7	muisti _____	13	televisio _____	20
googlata _____	7	napauttaa _____	13	tietokone _____	20
hakkeri _____	7	netti-		tietoturva _____	20
hakusana _____	8	käyttäytyminen _____	13	trollata _____	21
hashtag _____	8	nettisivu _____	14	turvallisuus _____	21
HDMI ja		näppäimistö _____	14	tubettaja _____	21
USB -liitännät _____	8	näyttö _____	14	tulostaa _____	21
hidastella _____	8	ohjelmointi _____	14	tunnistautua _____	21
hiiri _____	9	pilvi _____	15	tykätä _____	22
ikkuna _____	9	PIN-koodi _____	15	tägätä _____	22
ikäraja _____	9	podcast _____	15	uudelleen-	
ilmoitus _____	9	poistaa _____	15	käynnistys _____	22
internet _____	9	pelejä _____	15	videopuhelu _____	22
jakaa _____	10	profiili _____	16	viesti _____	22
julkaista _____	10	puhelin _____	16	verkkoyhteys _____	22
kaatua _____	10	päivitys _____	16	Wikipedia _____	23
kopioida _____	10	QR-koodi _____	16	WWW _____	23
kosketus-		rekisteröityminen _____	16	Youtube _____	23
näyttökynä _____	10	robotti _____	17	zoomata _____	23
kotinäköymä _____	10	roskaposti _____	17	@-merkki _____	23
kursori _____	10	salasana _____	17		
kuvakaappaus _____	11	selain _____	17		
kuvake _____	11	seuraaja _____	17		

3D, 2D

Kuva, jossa on korkeus, leveys ja syvyys on kolmiulotteinen eli 3D-kuva. Kuva, jossa on korkeus ja leveys, mutta ei syvyyttä on kaksiulotteinen eli 2D-kuva. Suurin osa kuvista on 2D-kuvia, mutta tietokoneella voidaan luoda vaikutelma, että kuva näyttää kolmiulotteiselta. 3D-kuva voi näyttää todellisemmalta.

akku

Akku on laite, joka varastoi sähköenergiaa. Akkua täytyy ladata säännöllisesti, jotta laitteessa riittää virtaa. Akkuja käytetään monissa digitaalisissa laitteissa, kuten puhelimissa ja tableteissa. Akku sijaitsee usein näkymättömissä laitteen sisällä. engl. Battery

asentaminen

Asentaminen tarkoittaa sovelluksen lataamista laitteen muistiin tai pilveen. Joskus asentaminen käy nopeasti. Joskus se voi keskeytyä, esimerkiksi silloin, jos laitteen käytössä ei ole riittävää muistia tai nettiyhteys katkeaa. Asentaminen voi tarkoittaa myös esimerkiksi sähkölaitteen asentamista.

blogi

Blogi tarkoittaa nettisivuille koottuja kirjoituksia, joita yksi tai useampi henkilö kirjoittavat. Kuka tahansa voi perustaa oman blogin ja jakaa sen muille. Tekstien lisäksi blogissa voi olla kuvia ja videoita. Pelkästään videoista koostuvaa blogia kutsutaan vlogiksi. engl. blog, vlog

Bluetooth

Bluetooth on tekniikka, jolla tieto, esimerkiksi musiikki, äänet tai kuvat, siirtyvät hyvin nopeasti laitteesta toiseen ilman johtoa. Esimerkiksi kuulokkeet tai kaiutin voivat toimia Bluetoothin avulla. Bluetoothin tunnistaa aina tästä kuvakkeesta. Osaatko yhdistää puhelimen Bluetoothilla toiseen laitteeseen?

esto

Esto eli bännit tarkoittaa sitä, että netissä henkilöltä kielletään pääsy jonnekin. Bännit kestävät yleensä vain jonkin aikaa. Bännit voi saada esimerkiksi siitä, että ei noudata ohjeita jossain pelissä tai nettikeskustelussa. Estäminen tarkoittaa myös sitä, jos henkilö estää jonkun toisen henkilön ottamasta yhteyttä. Tällöin estetty henkilö ei yleensä voi soittaa tai laittaa viestiä. engl. ban

chatti

Chatti tarkoittaa netissä tapahtuvaa keskustelua tai paikkaa, jossa keskustellaan. Chatissa voi keskustella kaksi ihmistä tai mukana voi olla jopa satoja ihmisiä. Chatissa voi joskus keskustella botin eli chatbotin kanssa. Keskustelua voi käydä esimerkiksi nettisivuilla, pelien chateissa ja viestipalveluissa, esimerkiksi WhatsAppissa, Signalessa, Snapchatissa. Chatteihin on yleensä ikäraja. On tärkeää, että kaikki keskustelevat chatissa hyvällä tavalla, eikä kenellekään olla ilkeitä. Jos chatissa tulee jokin ongelma, kannattaa siitä aina ilmoittaa chatin ylläpitäjälle tai jollekin tutulle aikuiselle. engl. chat

data

Data on tietoa. Dataa on monenlaista, esimerkiksi kaikki kirjoitetun tekstin kirjaimet ovat dataa. Myös kuvat, äänet ja videot ovat dataa. Dataa on myös se tieto, jota laite tai laitteessa olevat ohjelmat keräävät, kun käytät nettisivuilla tai kun käytät jotain sovellusta. Kun dataa kertyy paljon, sitä voidaan käsitellä ja käyttää eri tavoin. Tallennettua dataa käytetään esimerkiksi peleissä, jotta käyttäjä voi jatkaa siitä, mihin edellisellä kerralla jäi. engl. data

digitaalinen

Digitaalisuus on menetelmä, jolla tietoa voidaan esittää, käsitellä, tallentaa tai jakaa eri laitteissa. Analoginen on digitaalisen vastakohta. Jos ajattelet lautapeliä tai puhelimella olevaa peliä, huomaat eron digitaalisen ja analogisen välillä. Joissakin laitteissa on sekä digitaalisia että analogisia osia, kuten esimerkiksi kamerassa. Digitaalinen tulee latinan kielen sanasta digitus, joka tarkoittaa sormeaa. engl. digital

digitaalinen laite

Erilaisilla digitaalisilla laitteilla (engl. hardware) voimme esimerkiksi etsiä tietoa, tehdä tehtäviä, olla yhteydessä toisten ihmisten kanssa ja viettää aikaa. Puhelin, tabletti, läppäri, älykello ja pelikonsoli ovat esimerkkejä laitteista, joilla voit olla yhteydessä nettiin. Laitteisiin voidaan yhdistää erilaisia oheislaitteita, jotka helpottavat laitteen käyttämistä. Oheislaitteita ovat esimerkiksi hiiri, näppäimistö, näyttö, kuulokkeet, peliohjain ja tulostin. engl. hardware

emoji

Emoji on pieni kuva, joita voi käyttää kuvaamaan tunteita, ihmisiä, eläimiä, säätä tai vaikkapa ruokia. Erilaisia emoji-jeja on paljon. Emojia käytetään tekstin seassa tai ilman tekstiä. Emojit ovat lähtöisin Japanista. Emoji tarkoittaa japaniksi kuvamerkkiä. Tutustutaanko yhdessä erilaisiin emojiihin? Mikä on sinun lempiemojisi? Miksi? engl. emoji

etäyhteys

Etäyhteys on keino olla yhteydessä puhelimen, tabletin tai tietokoneen välityksellä eri paikoissa olevien ihmisten kanssa. Töissä tai koulussa voi joskus myös käydä etänä. Etäyhteys auttaa vähentämään matkustamista paikasta toiseen. Etänä oleminen on hieno ratkaisu, mutta on tärkeää kohdata ihmisiä livenä eli kasvotusten.

eväste

Eväste on dataa eli tietoa, joka tallentuu, kun käyt tablettilla, puhelimella tai tietokoneella jollain nettisivulla tai lataat netistä sovelluksia. Evästeet tallentavat tietoa esimerkiksi siitä, mitä olet viimeksi etsinyt netistä tai missä parhaillaan olet. Evästeiden tallentamaa tietoa voidaan käyttää esimerkiksi mainonnassa. Kun nettisivu kysyy lupaa käyttää evästeitä, voit päättää, mitä tietoja haluat antaa. Voit kieltää esimerkiksi sijaintitiedon antamisen, jolloin nettisivun ylläpitäjä ei tiedä, missä käytät puhelinta. Joskus evästeistä on hyötyä, sillä ne voivat auttaa meitä esimerkiksi löytämään parhaimman reitin paikasta toiseen tai löytämään meille sopivan retkipaikan. Joskus eväste pitää sallia, jotta sovellus toimii oikein. Eväste on englanniksi cookie eli keksi.

feikki

Feikki tarkoittaa väärää, epäaitoa eli ei aitoa. Netissä voi törmätä monenlaisiin feikkeihin eli vääriin tai keksittyihin asioihin. Tämän vuoksi kaikkea, mitä netissä näkee tai kuulee, ei pidä uskoa. Netissä on epäaitoja eli muokattuja kuvia ja keksittyjä tarinoita. Netissä voi olla myös ihmisiä, jotka eivät ole rehellisiä. Kysy aina luotetta-valta aikuiselta neuvoja, jos pohdit, onko jokin asia totta vai ei. engl. fake

filtteri

Valokuviin ja videoihin voi lisätä esimerkiksi erilaisia sävyjä, kirkkautta tai koristeita filterillä eli suodattimella. Filtterien avulla voidaan muokata kuvia. Filttereitä käytetään usein sosiaalisessa mediassa. engl. filter

GIF

GIF on kuva, josta on tehty lyhyt videon tapainen esitys, jonka on usein tarkoitus olla hassu. Sillä voi myös selittää asiaa, jota on hankala selittää pelkillä sanoilla. GIF on lyhenne englannin kielen sanoista Graphics Interchange Format

googlata

Googlaaminen tarkoittaa tiedon etsimistä maailman käytetyimmän hakukoneen, Googlen, avulla. Tietoa voi hakea kirjoittamalla tai puhumalla. Haun voi tehdä myös niin, että tulokset ovat kuvia, tätä kutsutaan kuvahauksi. Google on yhdysvaltalainen yritys, jolla on monia muitakin nettipalveluita. Googlen lisäksi on olemassa muitakin hakukoneita. Mitä tietoa sinä olet viimeksi etsinyt netistä?

hakkeri

Hakkeri on henkilö, joka käyttää tietokonetta ja nettiyhteyttä erittäin taitavasti tunkeutuakseen tietovarastoihin. Joskus hakkeri toimii ilman lupaa, mutta joskus hakkerilla voi olla myös lupa tutkia tietoja. Hakkeri tarkoittaa myös taitavaa tietokonealan harrastajaa. engl hacker

hakusana

Hakusana on sana, joka kirjoitetaan, kun haetaan netistä tietoa jostain asiasta. Hakusanoja voi olla yksi tai useampi. Mitä hakusanoja käyttäisit,

- jos sinun pitäisi selvittää, milloin lähin kirjasto on auki?
- jos haluaisit etsiä tietoa suomalaisista marjoista?
- jos sinun pitäisi päästä junalla mummolaan?

Mitä tietoa haluaisit etsiä juuri nyt?

hashtag

Hashtag eli aihetunniste tai avainsana tarkoittaa ristikkomerkin ja sanan yhdistelmää. Se näyttää esimerkiksi tältä: #koira. Hashtagia käytetään esimerkiksi silloin, kun julkaistaan sosiaalisessa mediassa kuva tai teksti. Sana kirjoitetaan suoraan merkin perään: #metsä #tammikuu #eskari. Aihetunniste auttaa löytämään tietystä aiheesta kertovia juttuja. Hashtag-merkkiä kutsutaan myös risuidaksi tai tägiksi. engl. hashtag

HDMI ja USB -liitännät

HDMI ja USB ovat liitännätapoja, joilla voidaan yhdistää johdolla eri laitteita toisiinsa. HDMI on kuvan ja äänen siirtämiseen tarkoitettu liitäntä. HDMI-johtoja käytetään esimerkiksi televisioissa, pelikonsoleissa ja tietokoneen näytöissä. USB-liitännällä voidaan ladata esimerkiksi puhelinta tai yhdistää hiiri, näppäimistö tai puhelin tietokoneeseen. Tällä hetkellä on olemassa erilaisia USB-liitäntöjä. Tulevaisuudessa USB-C-liitäntä sopii kaikkiin puhelimiin. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkia puhelimia voi ladata saman latausjohdon avulla. engl. HDMI High-Definition Multimedia Interface, USB Universal Serial Bus

hidastella

Joskus laitteessa voi olla ongelma, joka hidastaa sen toimintaa. Sitä kutsutaan joskus lagaamiseksi englannin lag-sanan mukaan. Hitaus voi johtua siitä, että laitteessa on liikaa kaikenlaista käynnissä eikä sen muisti riitä. Hitaus voi johtua myös nettiyhteyden ongelmista. Mitä muuta hidastella tarkoittaa? engl. lag

hiiri

Hiiri on pieni laite, jolla voi ohjata tietokonetta. Hiirtä käytetään usein kädellä. Hiirtä on alettu kutsua hiireksi, koska langallinen hiiri näyttää vähän hiireltä, jolla on pitkä häntä. Kannettavassa tietokoneessa eli läppärissä voi olla myös kosketuslevy eli tasohiiri, jota käytetään liikuttamalla sormia sen pinnalla. Tietokoneita on mahdollista ohjata myös esimerkiksi nuolinäppäimillä. Puhelinta ja tablettia ohjataan usein sormella tai kosketusnäyttökynällä. Monia laitteita voi ohjata myös äänellä.

ikkuna

Kun avaat jonkin sovelluksen, se avautuu näytölle omaan ikkunaan. Näytöllä voi olla auki useita sovelluksia tai ohjelmia omissa ikkunoissaan.

ikäraja

Peleissä, elokuvissa ja ohjelmissa on ikärajamerkintöjä. Ikäraja kertoo, minkä ikäiselle ihmiselle sisältö sopii. Ikärajoja pitää noudattaa, sillä ne suojelevat lapsia. S-merkki tarkoittaa, että elokuva sopii ihan kaikille ja sitä on aina turvallista katsoa. Ikärajoja on myös esimerkiksi sosiaalisen median sovelluksissa, kuten TikTokissa, Snapchatissa ja WhatsAppissa. Kysy siis aina lupa sovellusten käyttöön. Jos näet netissä, pelissä tai elokuvassa jotain, mikä jää vaivaamaan mieltäsi, kerro siitä luotettavalle aikuiselle.

ilmoitus

Digilaitteissa ilmoitus tarkoittaa sitä, että saat jonkinlaisen merkin, kun sovelluksessa tai ohjelmassa tapahtuu jotakin. Puhelin voi esimerkiksi antaa äänimerkin, kun viesti saapuu. Ilmoitus voi olla myös näkyvä. Ilmoitukset voi itse laittaa pois päältä. Silloin, kun pitää keskittyä johonkin tärkeään, kannattaa ilmoitukset laittaa pois päältä. engl. notification

internet

Internet on koko maailman laajuinen tietoverkkojen järjestelmä, joka yhdistää miljoonia ja taas miljoonia laitteita toisiinsa. Ihmiset lähettävät viestejä, valokuvia, videoita ja tietoa jatkuvasti. Voisi ajatella, että digilaitteita käyttävät ihmiset ja laitteet muodostavat valtavan ison verkoston, jossa kaukanakin olevat ihmiset ovat toisiaan lähellä - verkon välityksellä. Oletko ajatellut, mitä kaikkea netissä voi tehdä?

jakaa

Jakaminen tarkoittaa tekstien, kuvien tai videoiden lähettämistä toisille. Ole tarkkana, kun jaat jotain toisille. On hyvin tapojen mukaista pyytää kuvattavilta henkilöiltä lupa. Ethän jaa mitään sellaista, josta voisi tulla jollekin paha mieli. engl. share

julkaista

Netissä muille voi näyttää jonkin kuvan, videon, viestin tai muun sisällön laittamalla sen esiin eli julkaisemalla tai postaamalla. Netissä kuka tahansa voi julkaista sisältöä. Kannattaa kuitenkin miettiä tarkasti, mitä netissä julkaisee. Julkaisija saa päättää itse, kuka julkaisun näkee. engl. post tai publish.

kaatua

Kun laite ei välillä toimi, sanomme sitä kaatuilemiseksi. Laitteen kaatuminen voi johtua esimerkiksi siitä, että nettiyhteys on heikko. Kun ihminen kaatuu, hän siirtyy nopeasti väärään asentoon maahan tai lattialle.

kopioida

Kopioimalla voi siirtää tekstin, kuvan, äänen tai muun asian paikasta toiseen. Kopioiminen tarkoittaa myös matkimista eli sitä, että tekee samaa kuin joku toinen, matkii. Kopioimiseksi kutsutaan sitäkin, kun paperista tehdään samanlainen kappale kopiokoneella. engl. copy

kosketusnäyttökynä

Kosketusnäyttökynällä eli styluksella annetaan käskyjä puhelimissa, tableteissa ja tietokoneissa oleville kosketusnäytöille. Kynä korvaa hiiren tai sormen käytön näissä laitteissa. Sillä voi esimerkiksi helposti piirtää ja kirjoittaa näytölle. Kynä on kätevä tarkkuutta vaativassa työskentelyssä. engl. stylus.

kotinäkymä

Kotinäkymä eli työpöytä on se, mitä tietokoneella, tabletilla tai puhelimella näkyy, kun avaat sen. Tästä näkymästä pääset valitsemaan, mitä laitteella haluat tehdä. Voit avata esimerkiksi nettiselaimen, pelin tai jonkin muun sovelluksen.

kursori

Kursori on laitteen näytöllä näkyvä merkki, joka osoittaa vilkkumalla, mihin kohtaan olet kirjoittamassa tekstiä. Merkin paikkaa voi siirtää hiirellä tai näppäimistön nuolilla. Kosketusnäytöllä ja kosketuslevyllä kursoria siirretään sormeaa liikuttamalla.

kuvakaappaus

Kuvakaappaus on näytöllä olevan sisällön tallentamista kuvaksi. Kuvakaappaus otetaan eri laitteilla eri tavoin. Milloin kuvakaappausta voi tarvita? Harjoitellaanko ottamaan kuvakaappaus? engl. screenshot

kuvake

Kuvake eli ikoni on laitteen näytössä oleva pieni kuva, jota napauttamalla avautuu jokin sovellus. Sovelluksissa ja ohjelmissa kuvakkeista napauttamalla tapahtuu eri asioita, esimerkiksi tallentaminen. Ikoni-sanalla tarkoitetaan myös ortodoksisen kirkkokunnan uskonnollista kuvaa. engl. icon

kuvankäsittelyohjelma

Kuvankäsittelyohjelmalla voi parannella tai muokata kuvia. Kuvien käsittelemistä kannattaa harjoitella, se on kivaa! Kuvankäsittelyyn tarkoitettuja erilaisia sovelluksia löytyy sovelluskaupoista. Kuvien muokkaaminen on melko helppoa, joten ei kannata uskoa kaikkiin kuviin, joihin törmää.

kyberturvallisuus

Kyberturvallisuus tarkoittaa digitaalisiin laitteisiin liittyvää turvallisuutta. Digitaalisten laitteiden avulla käsitellään tietoja, joita ei haluta jakaa muille. Kyberhyökkäys tarkoittaa tietokoneisiin tehtyä hyökkäystä, jossa varastetaan tai tuhotaan tärkeitä tietoja. Jokainen voi vaikuttaa digitaalisten laitteiden turvallisuuteen. Kyberturvallisuutta on esimerkiksi se, että pidämme huolen salasanoista.

käynnistää, sammuttaa

Kun puhelin, tabletti tai tietokone otetaan käyttöön, se käynnistetään, ja kun laitetta ei enää käytetä, se sammutetaan. Kun laite on sammutettu, se ei kuluta akun virtaa. Laitteita ei kannata pitää turhaan päällä.

käyttäjätili

Kaikkia palveluita ei voi käyttää ilman rekisteröitymistä. Kun rekisteröidyt johonkin palveluun, sinulle muodostuu käyttäjätili eli oikeus käyttää palvelua. Rekisteröitymiseen kannattaa pyytää lupa aikuiselta. engl. account

käyttäjätunnus

Käyttäjätunnus on nimi, jolla tunnistaudut kirjautuessasi tietokoneelle tai johonkin palveluun, esimerkiksi peliin. Käyttäjätunnus on yleensä oma sähköpostiosoite. Käyttäjätunnuksen lisäksi tarvitset usein salasanan, jotta pääset kirjautumaan haluamaasi palveluun. engl. username

ladata

Lataaminen tarkoittaa kahta asiaa. Laitteiden akkuja ladataan, jotta niihin saadaan siirrettyä käyttöä varten sähköenergiaa. Lataaminen tarkoittaa myös ohjelman tai jonkin sisällön siirtämistä paikasta toiseen. Esimerkiksi pelin voi ladata netissä olevasta sovelluskaupasta omaan laitteeseen. engl. charging, loading

langaton

Langaton yhteys on ilman johtoa toimiva yhteys eri laitteiden välillä. Langattomalla yhteydellä voidaan siirtää tietoa helposti ja nopeasti. Esimerkiksi Bluetooth-yhteyden avulla voi kuunnella kuulokkeilla puhelimen musiikkia. engl. wireless

lentotila

Laitteen voi itse kytkeä lentotilaan, jolloin se ei ole yhteydessä muihin laitteisiin tai nettiin. Lentotila -nimitys tulee siitä, että lentokoneissa pyydetään usein asettamaan laite lentotilaan. Lentotilaa voi käyttää myös, jos haluaa säästää laitteen akkua.

linkki

Linkin avulla siirrytään netissä paikasta toiseen, usein toiselle nettisivulle. Linkin huomaa usein siitä, että sen väri vaihtuu ruudulla, kun viet osoittimen tai sormen sen kohdalle. Linkki kertoo usein, mille sivulle olet siirtymässä. Linkkejä voi kopioida ja jakaa muille. Linkkejä voi sijoittaa myös esimerkiksi QR-koodin taakse, jolloin linkki aukeaa koodia skannaamalla.

live

Liveksi eli suoraksi lähetykseksi sanotaan tapahtumaa tai esitystä, jota voi seurata laitteen kautta juuri silloin, kun se tapahtuu oikeassa elämässä. Live-sanaa käytetään myös silloin, kun tavataan ihmisiä kasvojen eli livenä. Live-tapaaminen on vastakohta etätapaamiselle. Monet katsovat esimerkiksi uutisia suorana lähetyksenä. Oletko katsonut live-lähetystä tai ollut mukana tekemässä live-lähetystä? engl. live

lähettää eteenpäin

Lähettää eteenpäin tarkoittaa saamasi viestin, kuvan tai muun sisällön jakamista eteenpäin jollekin toiselle henkilölle. Kannattaa aina miettiä, onko sisällön eteenpäin lähettäminen hyvä idea. Milloin kuvaa tai viestiä ei saa lähettää eteenpäin? Millainen kuva tai viesti on kiva lähettää eteenpäin kavereille? engl. forward

meemi

Meemi on kuva tai lyhyt liikkuva kuva, johon laitetaan usein myös tekstiä. Meemi liittyy usein johonkin ajankohtaiseen aiheeseen. Monet ihmiset lähettelevät meemejä toisilleen, koska ne ovat usein hassuja sekä oivaltavia. Meemejä voi tehdä kuka tahansa. Millaisia meemejä olet nähnyt? engl. meme

muisti

Muistilla tarkoitetaan laitteessa olevaa tilaa, johon ohjelmat ja tiedot tallentuvat. Muistin määrä vaikuttaa siihen, kuinka paljon laitteelle voi tallentaa tietoa eli esimerkiksi pelejä tai videoita. Muistista käytetään lyhenteitä kilotavu (kt), megatavu (Mt), gigatavu (Gt) ja teratavu (Tt). Muisti tarkoittaa myös kykyä tallentaa ja palauttaa mieleen menneitä asioita. Otetaanko selvää, minkä verran esimerkiksi minuutin pituinen video vie muistia? Kuinka monta minuutin pituista videota mahtuu laitteelle, jonka muisti on 128 kt? engl. kilobyte, megabyte, gigabyte, terabyte

napauttaa

Sormella napautetaan kosketusnäyttöä, jotta saadaan jokin haluttu asia tapahtumaan näytöllä. Puhekielessä sitä sanotaan myös täppäämiseksi. Näyttöä voi myös näpäyttää näytön käyttöön tarkoitetulla kynällä.

nettikäyttäytyminen

On tärkeää, että käyttäydymme kaikkia kohtaan ystävällisesti. Hyvä nettikäyttäytyminen tarkoittaa sitä, että kaikille ollaan kivoja. Ketään ei saa kiusata netissäkään. Jos huomaat netissä huonoa käytöstä, kerro siitä aina tutulle aikuiselle. Myös kivoista asioista kannattaa kertoa! Kuka on se aikuinen, kenen kanssa juttelet kokemuksistasi?

nettisivu

Nettisivu on tekstiä, ääntä, kuvia tai videoita sisältävä sivu netissä. Nettisivuja löytää hakemalla hakukoneen avulla tai menemällä suoraan johonkin osoitteeseen, josta avautuu nettisivu. Jokaisella nettisivulla on osoite. Sellain tarvitsee osoitteen päästäkseen oikealle nettisivulle, kuten ihminen tarvitsee katuosoitteen löytääkseen reitin oikeaan paikkaan. Osoitteet koostuvat usein kirjaimista ja sanoista, esim. <https://www.yle.fi>. Osoite päättyy joskus maatunnukseen, esimerkiksi pisteen perään kirjoitettaviin kirjaimiin .fi, joka tarkoittaa Suomea (Finland). Millä nettisivuilla tykkäät käydä?

näppäimistö

Kirjaimia, numeroita ja joitakin tietokoneen ohjaamisen toimintoja käytetään näppäimistöllä, jota painellaan sormilla. Puhelimella ja tabletilla näppäimistö tulee näkyviin ruudulla, kun kosketetaan kohtaa, johon voi kirjoittaa. Joillakin laitteilla on erillinen näppäimistö. Näppäimistön käyttöä kannattaa harjoitella.

näyttö

Näytöllä esitetään kuvia, liikkuvaa kuvaa ja tietoja. Näyttöjä on monenlaisia, esimerkiksi puhelimen näyttö tai iso taulu-TV. Tietokoneissa näytön avulla nähdään, mitä tietokoneella tehdään. Näytöllä tapahtuvia asioita voidaan ohjata esimerkiksi kaukosäätimen, peliohjaimen, näppäimistön tai hiiren avulla. Joissakin laitteissa, kuten puhelimissa, on kosketusnäyttö. Kosketusnäyttöä ohjataan sormella tai erillisellä kosketusnäyttökynällä. engl. screen

ohjelmointi

Ohjelmointi eli koodaaminen tarkoittaa tietokoneelle tai muulle laitteelle annettavia ohjeita. Ohjeet ovat ohjelmointikielillä kirjoitettua koodia. Ohjelmointia tehdään erityisillä ohjelmointikielillä, joita voi opetella. Ohjelmoijat eli koodarit kirjoittavat koodeja, joiden avulla eri sovellukset ja laitteet toimivat.

Robotti toimii, koska sille on annettu tarkat toimintaohjeet eli se on ohjelmoitu. Haluaisitko harjoitella ohjelmointia?

pilvi

Pilvi on vähän niin kuin netissä oleva näkymätön ”varasto”, jossa säilytetään tietoa. Laitteen oma muisti ei aina riitä kaikelle sille, mitä halutaan säilyttää. Isoja määriä tietoa voi säilyttää palveluissa, joiden sanotaan olevan pilvessä. Pilvessä-sanaa käytetään mielikuvana sellaiselle tiedolle, joka ei ole laitteessa. Pilvessä olevia sisältöjä voi helposti jakaa muille. engl. cloud

PIN-koodi

PIN on salainen koodi, jonka tarkoituksena on estää muita henkilöitä käyttämästä laitetta. On tärkeää muistaa omien laitteiden PIN-koodi, eikä koodia saa antaa muille. Jos PIN-koodi unohtuu, on laite kuitenkin mahdollista avata. Avaaminen tapahtuu eri tavoin laitteesta ja mahdollisesta sim-kortista riippuen. PIN tulee englannin kielen sanoista personal identification number. engl. PIN code

podcast

Podcasteiksi kutsutaan netissä julkaistuja keskusteluja, vähän kuin radio-ohjelmia. Podcastit käsittelevät erilaisia aiheita, kuten uutisia, viihdettä, kulttuuria ja urheilua. engl. podcast

poistaa

Laitteelta voi siivota pois turhia asioita poistamalla eli deletoimalla ne. Joskus poistaminen voidaan voi tehdä painamalla nappia, jossa lukee poista, tai raahaamalla poistettava asia roskakorin kuvan päälle. Poistaminen voi olla välttämätöntä esimerkiksi silloin, kun käytettävissä ei ole muistia. engl. delete

pelejä

On olemassa erilaisia pelejä, kuten lautapelejä, pihapelejä ja digitaalisia pelejä. Digitaalisia pelejä pelataan puhelimella, tabletilla, tietokoneella tai erillisillä pelilaitteilla, kuten pelikonsoleilla. Pelejä voi pelata yksin, kavereiden kanssa tai netin välityksellä kenen kanssa tahansa. Millaisia erilaisia pelejä sinä olet pelannut? Mikä pelaamisessa on kivaa?

profiili

Profiililla tarkoitetaan niitä tietoja, jotka annat, kun rekis-teröidyt johonkin palveluun. Tiedoista, esimerkiksi nimestäsi, kuvastasi, kaupungistasi, syntyy sinun profiilisi. Monissa sosiaalisen median palveluissa voi tarkastella muiden käyttäjien profiileja. engl. profile

puhelin

Tiesitkö, että puhelin oli alun perin vain soittamista varten? Nykyisin puhelimella tarkoitetaan usein älypuhelin, joka on yhteydessä nettiin. Puhelimeen voi ladata sovelluksia, kuten esimerkiksi pelejä, sovelluskaupasta. Puhelimella voi selata nettiä, ottaa kuvia, viestitellä, soitella puheluita tai videopuheluita ja tehdä paljon kaikenlaista kivaa. Puhelin on kuin tietokone pienoiskoossa. Puhelimia valmistavat esimerkiksi Samsung, Apple, Xiaomi, Nokia ja Doro. engl. phone

päivitys

Laitteilla olevia sovelluksia parannellaan jatkuvasti. Siksi ne pitää päivittää eli varmistaa että käytössä on uusin versio. Jos sovelluksia ei päivitä, ne eivät välttämättä toimi oikein. engl. update

QR-koodi

QR-koodi on kuviokoodi, johon on ladattu tietoa. Puhelimen tai tabletin kamera lukee koodin ja avaa sen sisällön, joka voi olla esimerkiksi teksti, kuva tai linkki jollekin nettisivulle. Kuka tahansa voi luoda QR-koodeja netissä. engl. QR, Quick Response

rekisteröityminen

Rekisteröityminen tarkoittaa sitä, että otetaan käyttöön jokin uusi palvelu, esimerkiksi peli. Rekisteröitymisen yhteydessä annetaan palvelun ylläpitäjälle omia henkilötietoja, kuten nimi ja sähköpostiosoite. Samalla luodaan käyttäjätunnus ja salasana palveluun. Käyttäjätunnus on usein sähköpostiosoite ja salasana joku itse keksitty salainen merkkijono. Rekisteröityminen tehdään vain kerran. Sen jälkeen palveluun kirjaudutaan käyttäjätunnuksen ja salasanan avulla. Salasanaa ei saa antaa kenellekään. engl. register

robotti

Robotti tarkoittaa yleensä laitetta tai konetta, joka osaa toimia fyysisessä ympäristössä. Botti tarkoittaa ohjelmaa, joka toimii sille annettujen ohjeiden mukaan ja voi hoitaa ihmisen puolesta esimerkiksi sellaisia tehtäviä, joita pitää toistaa paljon. Botteja voidaan käyttää myös esimerkiksi asiakaspalveluun. Robotteja on paljon erilaisia ja niitä kehitetään koko ajan lisää. Robotti toimii, koska sille on annettu tarkat toimintaohjeet eli se on ohjelmoitu. Joidenkin kotona on robotteja, esimerkiksi robotti-imuri. Drooni tai drone on myös eräänlainen robotti eli kauko-ohjattava pieni ilmassa liikkuva alus, jonka ohjaaja ei ole aluksessa, vaan ohjaa dronea maasta käsin. Millaisen robotin olet nähnyt? Millaisen robotin sinä haluaisit keksiä?

roskaposti

Roskaposti on postia, jota et ole halunnut tai tilannut. Se voi olla mainos, joka on lähetetty monille ihmisille pyytämättä. Roskaposti voi joskus sisältää haitallisia linkkejä. Roskapostin saamista voi välttää esimerkiksi siten, että antaa sähköpostiosoitteen vain silloin, kun se on välttämätöntä.

salasana

Salasana on salainen yhdistelmä kirjaimia, sanoja, numeroita tai merkkejä. Salasanan avulla voidaan kirjautua laitteelle tai ohjelmaan. Sen avulla tunnistetaan, kuka on käyttäjänä. Salasanan pitää olla sellainen, että muiden on mahdotonta arvata sitä. Keksi esimerkkejä salasanoista, joita ei voi arvata.

selain

Selain on sovellus, jonka avulla voit katsella nettisivuilla olevia tekstejä, kuvia ja videoita. Nettisivuilla olevien linkkien kautta voit siirtyä muille sivuille. Selaimia ovat esimerkiksi Safari, Chrome, Firefox ja Edge. engl. browser

seuraaja

Seuraajilla tarkoitetaan sosiaalisessa mediassa niitä, jotka seuraavat esimerkiksi toista henkilöä, ohjelmaa tai yhteisöä. Monille on tärkeää saada paljon seuraajia sosiaalisessa mediassa, jotta heidän julkaisunsa saavat paljon huomiota. Seuraamisella tarkoitetaan myös perässä kulkemista.

sijaintitieto

Sijaintitiedon avulla palvelu tietää, missä paikassa laite on. Sijaintietoa tarvitaan esimerkiksi, jotta kartta- tai sää-palvelu toimivat. Sijaintitiedon avulla taivaalle lähetetyt satelliittilaitteet voivat selvittää, missä laite sijaitsee. Laitteen omistaja päättää, mille sovellukselle sijaintitiedon sallii. Sijaintieto kannattaa jakaa esimerkiksi 112 Suomi-sovellukselle, jotta hätätilanteessa saa apua.

skrollata

Ruudulla näkyvää tekstiä voi skrollata eli vierittää ylöspäin tai alaspäin. Skrollaaminen tapahtuu yleensä sormella tai hiirellä. engl. scroll

sormenjälkitunniste

Laitte voi tunnistaa sinut sormenjäljestäsi. Laitteelle pitää ensin ohjeen mukaan näyttää sormenjälki, jotta se voi myöhemmin tunnistaa sinut. Sormenjälkitunnistetta voi käyttää laitteen tai sovellusten avaamiseen salasanan tai kasvojentunnistuksen ohella.

somevaikuttaja

Tunnettuja sosiaalisessa mediassa seurattuja ihmisiä kutsutaan somevaikuttajiksi eli influenssereiksi. Monet heistä mainostavat ja suosittelevat erilaisia tuotteita tai palveluita. Joillekin somevaikuttajille sosiaalisessa mediassa esiintyminen on ammatti. engl. influencer

sosiaalinen media

Sosiaalinen media eli some on netissä tapahtuvaa toimintaa, jossa jokainen voi julkaista sisältöä sekä lähettää ja vastaanottaa viestejä. Somessa jaetaan enimmäkseen kuvia, videoita ja tekstejä. Sosiaalisessa mediassa voi seurata kiinnostavia henkilöitä ja saada ilmoituksen, kun he julkaisevat sisältöä. Somessa muodostuu myös ryhmiä, joissa voi keskustella ja jakaa sisältöä. Monissa sosiaalisen median palveluissa on ikäraja. engl. social media

sovellus

Sovellus eli appi on laitteelle ladattava ohjelma tai peli. Sovelluksia voi löytää sovelluskaupoista tai suoraan nettisivustoilta. Sovellukset voivat olla maksullisia tai maksuttomia. On olemassa monia mielenkiintoisia sovelluksia, joiden avulla voi oppia uusia asioita. Mitä sovelluksia sinun puhelimesiasi tai tabletissasi on? Mikä on sinun lempisovelluksesi? engl. app, application

sovelluskauppa

Sovelluskauppa on kauppa, josta voi hakea maksuttomia ja maksullisia sovelluksia. Sovelluksia voi hakea haku-sanalla. Myös pelit ovat usein sovelluksia. Tunnetuimpia sovelluskauppoja ovat AppStore ja Play Kauppa. engl. application store

striimata

Striimaamisella tarkoitetaan sitä, kun jotakin lähetetään netissä livenä eli suorana lähetyksenä. Pelaajat striimaavat joskus pelejä samalla, kun pelaavat. Striimejä voi myös tallentaa, jolloin niitä voi katsella jälkikäteen. engl. stream

symboli

Symboli on yksinkertainen kuva, jonka on sovittu tarkoittavan tiettyä asiaa tai sanaa. Symbolit ymmärretään usein samalla tavalla, vaikka ihmiset puhuisivat eri kieltä. Symboleita ovat esimerkiksi monista peleistä tuttu play-nappi, sydän, risti ja eri maiden liput. Emojit ovat kaikille tuttuja symboleita. engl. symbol

sähköposti

Monilla netin käyttäjillä on oma sähköpostiosoite, johon voi lähettää postia. Omaan sähköpostilaatikkoon tulee omalla sähköpostiosoitteella viestejä. Sähköposteja voi myös itse kirjoittaa ja lähettää muille. Sähköpostiosoitetta tarvitaan moniin palveluihin rekisteröitymiseen. Sähköpostista käytetään myös nimitystä maili tai meili, joka tulee englannin kielen sanasta e-mail

tabletti

Tabletti on laite, jossa on kosketusnäyttö ja jota ohjataan yleensä sormella. Tabletin voi yhdistää nettiin laitteessa olevan sim-kortin tai Wi-Fi:n avulla. Tablettiin ladataan sovelluksia sovelluskaupasta. Tabletilla voi katsella liikkuva kuvaa, pelata, piirtää, tehdä videoita, selata nettiä, lukea tai vaikka tehdä oman kirjan. Niin kuin puhelin, tablettikin on pienikokoinen tietokone. Tiesitkö, että tablettia sanotaan joskus myös taulutietokoneeksi? Tabletteja valmistavat esimerkiksi Apple ja Samsung. Tabletti voi tarkoittaa myös lääkettä tai vitamiinia. engl. tablet

tallentaa

Laitteen muistiin tai pilvipalveluun voi varastoida sisältöä, eli esimerkiksi pelejä, kuvia, videoita tai tekstejä. Sitä kutsutaan tallentamiseksi. engl. save

tekoäly

Tietokone tai sovellus pystyy tekemään älykkäinä pidettäviä asioita, joita se on opetettu tekemään. Tätä kutsutaan tekoälyksi. Tekoäly voi myös oppia parantamaan toimintojaan sitä mukaa, kun se harjoittelee. Tekoäly ei ole elävä olento vaan ihmisen tekemä kone tai ohjelma. Koska tekoäly oppii, se voi auttaa ihmistä monissa tilanteissa. Tekoälyn avulla toimii esimerkiksi drone, joka lennättää postilähetyksen haluttuun osoitteeseen. engl. AI, artificial intelligence

tekijänoikeus

Kun joku tekee teoksen, hänellä on oikeus määrätä sen käyttämisestä. Tekijänoikeus tarkoittaa sitä, että tekijä saa itse päättää, mitä haluaa omalla teoksellaan tehdä. Teoksia ovat kaikki ihmisten tekemät sisällöt, esimerkiksi taideteokset, elokuvat, sävellykset ja kirjat. Myös sinulla on oikeus omiin teoksiisi eli esimerkiksi ottamiisi videoihin ja kuviin. Muiden teoksia ei saa käyttää ilman lupaa.

televisio

Televisio eli TV on laite, josta voi katsella ohjelmia. Televisio on usein yhteydessä nettiin. Ohjelmat voivat olla TV-kanavien ohjelmia tai nettipalvelujen tarjoamia ohjelmia. Ohjelmat voivat olla maksuttomia tai maksullisia.

tietokone

Tietokone on ihmisen ohjelmoima laite, joka käsittelee tietoa digitaalisesti. Tietokoneita on erilaisia. Tietokone yhdistetään nettiin. Perinteisesti tietokoneina pidetään pöytäkoneita, läppäreitä eli kannettavia tietokoneita ja tabletteja. Tietokoneita ovat myös esimerkiksi puhelimet, pelikonsolit ja älykellot. Tietokoneella voi tehdä hyvin monenlaisia asioita, esimerkiksi selata nettiä, tehdä ostoksia, keskustella muiden ihmisten kanssa, tehdä töitä, opiskella, katsella elokuvia, pelata tai kuunnella musiikkia. Monissa laitteissa on tietokone, joka ohjaa laitteen toimintaa, esimerkiksi osa autoista toimii tietokoneiden avulla. engl. tietokone, computer, läppäri, laptop

tietoturva

Tietoturvalla tarkoitetaan asioita, joita tehdään, jotta ihmisten tiedot pysyvät netissä tallessa ja turvassa. Jokaisella on oikeus turvalliseen netin käyttöön. Tietoturvasta voi itse huolehtia esimerkiksi siten, että ei anna omaa salasanaa kenellekään. Omien tietojen suojaaminen on tärkeää, jotta ne eivät joudu vääriin käsiin.

trollata

Trollaaminen on toisten hännäämistä netissä niin, että he jollain tavalla hermostuisivat. Trollaus tarkoittaa myös sitä, että yritetään vaikuttaa toisten mielipiteisiin, jopa valehtelemalla. Trollaavaa henkilöä kutsutaan trolliksi. Jos huomaat netissä trollin, ilmoita siitä aikuiselle tai palvelun ylläpitäjälle.

turvallisuus

Jokaisella lapsella on oikeus olla turvassa myös netissä. Digiasioissa on olemassa liikennesäännöt kuten oikeassa liikenteessä. Niiden tarkoitus on varmistaa, että netissä toimiminen on mukavaa ja sujuvaa. Säännöt pitää tuntea, ja niitä pitää noudattaa. Netissä toimimista opetellaan kotona, päiväkodissa ja koulussa. Miksi on tärkeää, että kaikki noudattaisivat hyviä tapoja netissä?

tubettaja

Tubettaja on ihminen, joka tekee videoita ja laittaa niitä muiden nähtäväksi omalle videokanavalleen. Videoita voi julkaista esimerkiksi YouTubessa, mistä sana tubettaja tuleekin. Seuraatko jotakuta tubettajaa? Ketä?

tulostaa

Tulostaminen eli printtaaminen on tekstin tai kuvien siirtämistä laitteelta paperille. 3D-tulostimella voi myös tulostaa esineitä, jotka on ensin suunniteltu tietokoneella. Kannattaa harkita, onko tulostaminen tarpeellista. engl. print

tunnistautua

Tunnistautumisen avulla voi käyttää monia netissä olevia palveluita, kuten pelejä. Tunnistautumiseen tarvitaan usein käyttäjätunnus ja salasana. Joissakin palveluissa tunnistautumisen voi tehdä kasvokuvan tai sormenjäljen avulla. Joskus palvelujen käyttö vaatii vahvan tunnistautumisen, jonka voi tehdä esimerkiksi pankkitunnusten avulla.

tykätä

Kun sosiaalisessa mediassa näkee jotakin kivaa, siitä voi tykätä. Tykkääminen merkitään napauttamalla sydämen tai peukalon kuvaa. engl. like

tägätä

Tägääminen tarkoittaa merkitsemistä sosiaalisessa mediassa. Sosiaalisen median viesteihin voi merkitä esimerkiksi kuvassa näkyvän ihmisen tai paikan. Merkitseminen tehdään usein laittamalla sanan eteen @-merkki.

uudelleenkäynnistys

Joskus laite ei toimi normaalisti. Silloin voi auttaa, jos sen ensin sammuttaa kokonaan ja käynnistää uudelleen. Tätä kutsutaan uudelleen käynnistämiseksi eli boottaamiseksi. engl. boot

verkkokauppa

Verkkokauppa tai nettikauppa on netissä oleva kauppa, josta voi ostaa tuotteita aivan kuin tavallisesta kaupasta. Nettikaupoista voi ostaa myös laitteelle ladattavia sovelluksia, esimerkiksi pelejä. Nettikaupoista ostettuja tavaroita voi tilata suoraan kotiin tai ne voi noutaa itse valitsemastaan toimituspaikasta. Moni tilaa netistä myös ruokaa kotiin kuljetettuna. Oletko ollut mukana ostamassa netistä jotain? Mitä?

videopuhelu

Videopuhelu on netissä tapahtuva keskustelu, jossa keskustelijat näkevät toisensa laitteiden kameroiden kautta. Jos keskustelijat käyttävät pelkkää ääntä, kyseessä on tavallinen puhelu. Tykkäätkö sinä soittaa tavallisia puheluita vai videopuheluita? Tiesitkö, että puhelimissa ei aiemmin ollut kameroita?

viesti

Viestit voivat olla teksti-, ääni- tai kuvaviestejä tai näiden yhdistelmiä. Viestejä voi lähettää eri nettipalveluissa, esimerkiksi Snapchatissa, WhatsAppissa tai Signalissa. Myös puhelinnumerosta toiseen voi lähettää viestejä, mihin ei tarvita nettiyhteyttä.

verkkoyhteys

Verkkoyhteyden (nettiyhteyden) avulla laite voidaan yhdistää verkkoon eli internetiin. Laite yhdistetään nettiin mobiiliverkon, Wi-Fi:n tai WLAN:in kautta. Mobiililaitteissa on usein sim-kortti, jolloin netti toimii laitteen oman nettiliittymän kautta, mutta laitteen voi helposti yhdistää myös langattomaan lähiverkkoon eli Wi-Fi:in. Tietyissä tiloissa, esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa, usein tarjotaan langatonta lähiverkkoa kaikkien käyttöön. Suomalaisia mobiiliverkko-operaattoreita ovat esimerkiksi Telia, DNA ja Elisa. engl. WLAN, Wireless local area network, Wi-Fi sanalla ei ole selvää englanninkielistä selitystä. SIM, Subscriber Identity Module

Wikipedia

Wikipedia on verkossa oleva maksuton palvelu, josta löytyy tietoa erilaisista asioista. Käyttäjät lisäävät sinne jatkuvasti lisää tietoa. Wikipedian kirjoittamiseen voi osallistua kuka tahansa. Wikipediassa olevat asiat ovat yleensä luotettavia, mutta asiat kannattaa tarkistaa myös joltakin toiselta luotettavalta nettisivulta.

WWW

WWW on järjestelmä, jonka avulla voi selata nettisivuja. WWW on lyhenne ja tulee englannin kielen sanoista World Wide Web eli maailmanlaajuinen verkko.

Youtube

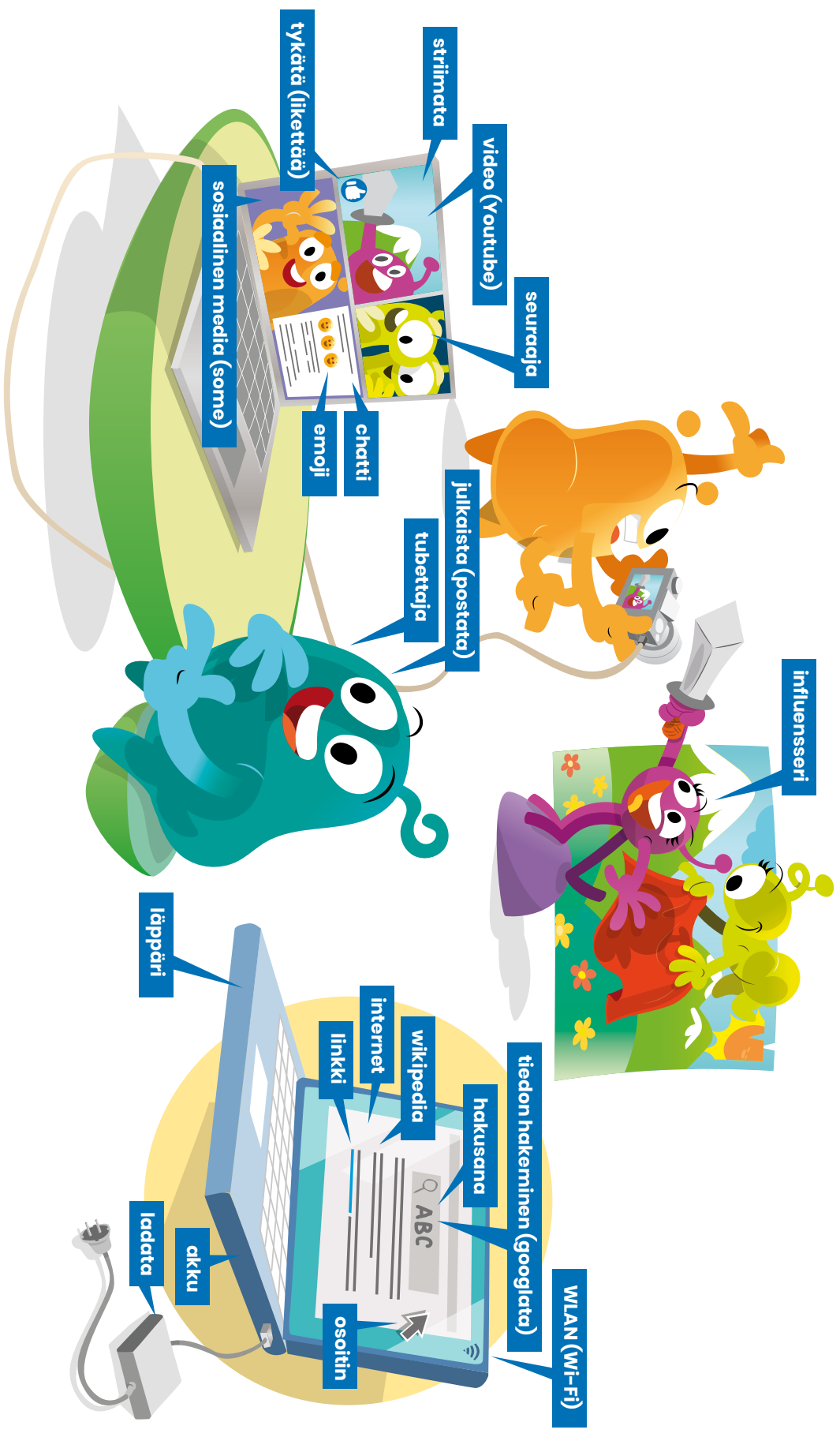
Youtube on videopalvelu, johon kuka tahansa voi ladata videoita ja katsella muiden sinne laittamia videoita. Videoita voi kommentoida ja jakaa eteenpäin. On olemassa muitakin videopalveluita. Osa videopalveluista on maksullisia.

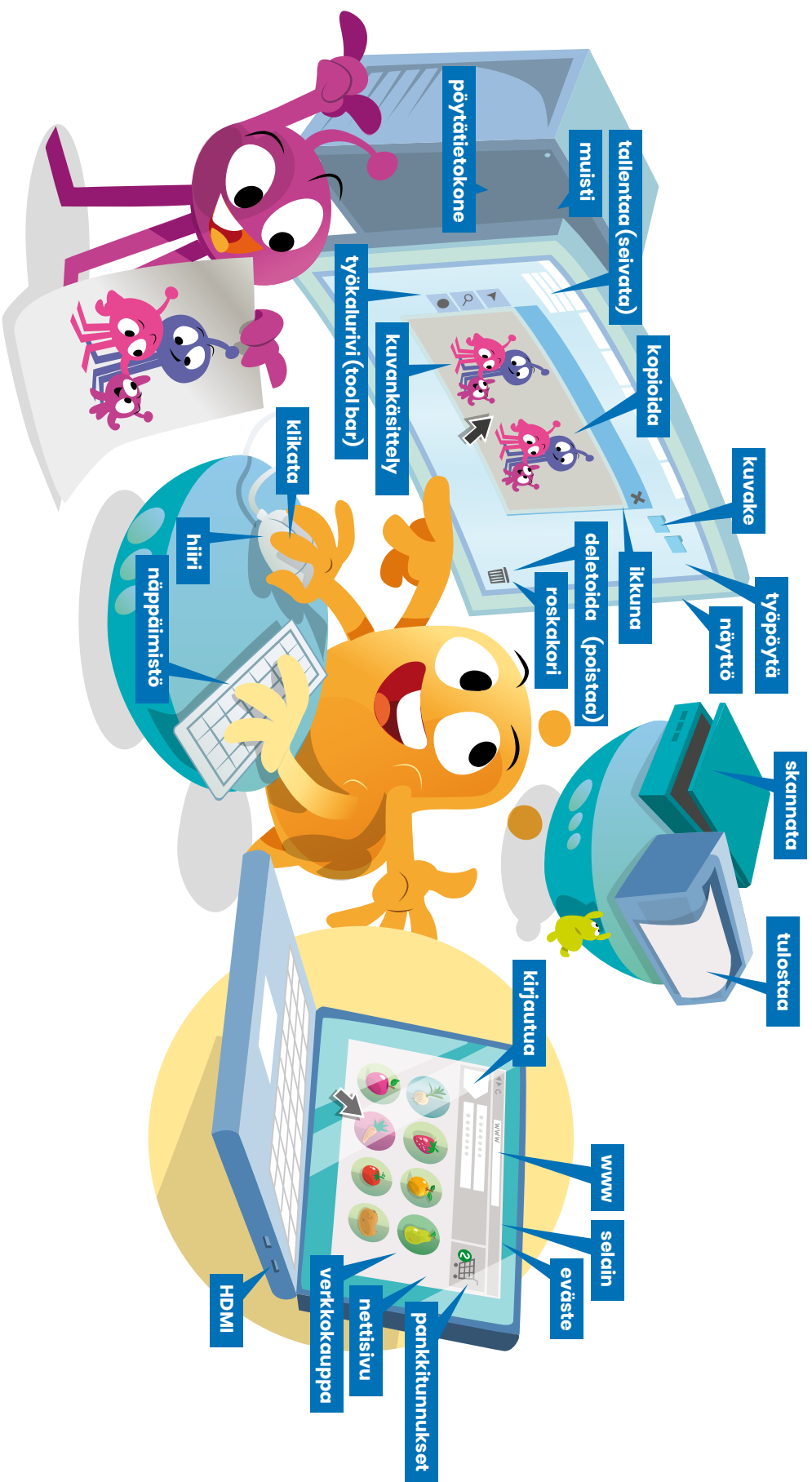
zoomata

Zoomaamista eli suurentamista käytetään silloin, kun halutaan tarkastella jotain asiaa lähempää tai tarkemmin. Kosketusnäytöllä zoomaaminen toimii yleensä kahdella sormella. Suurentamisesta on hyötyä esimerkiksi silloin, kun kuvasta pitää tarkastella jotakin yksityiskohtaa tai kun karttaa halutaan tarkastella lähemmin. engl. zoom

@-merkki

@-merkkiä käytetään ihmisen nimen edessä, kun halutaan sosiaalisessa mediassa kertoa juuri tälle henkilölle jotain. @-merkkiä eli "ät-merkkiä" käytetään myös sähköpostiosoitteissa.

3D 2D

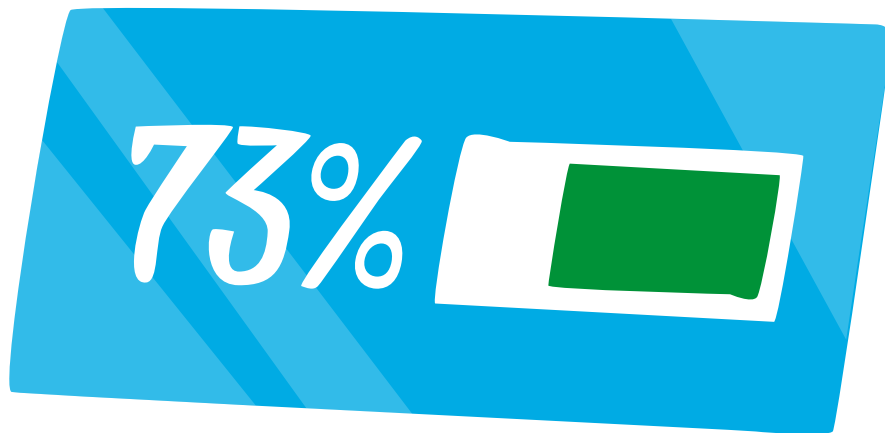
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

AKKU

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ASENTAMINEN

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

BLOGI

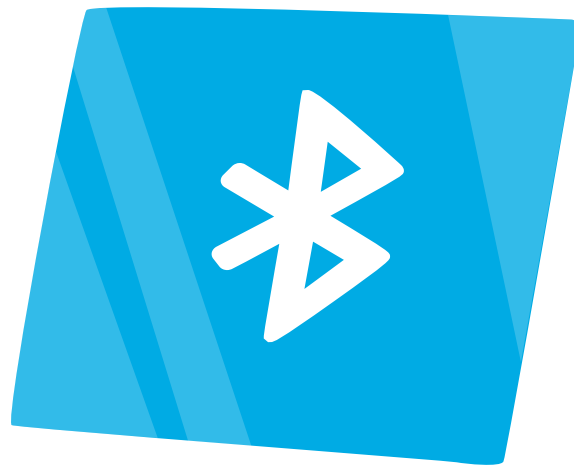
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

BLUETOOTH

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ESTO

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

CHATTI

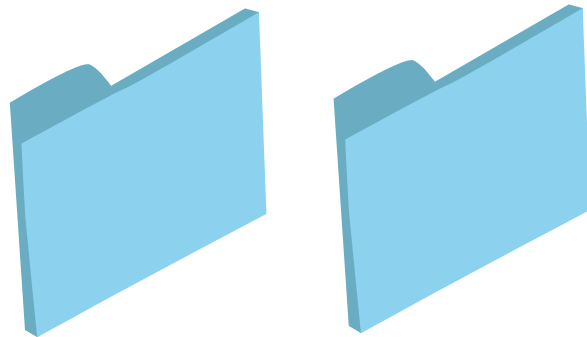
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

DATA

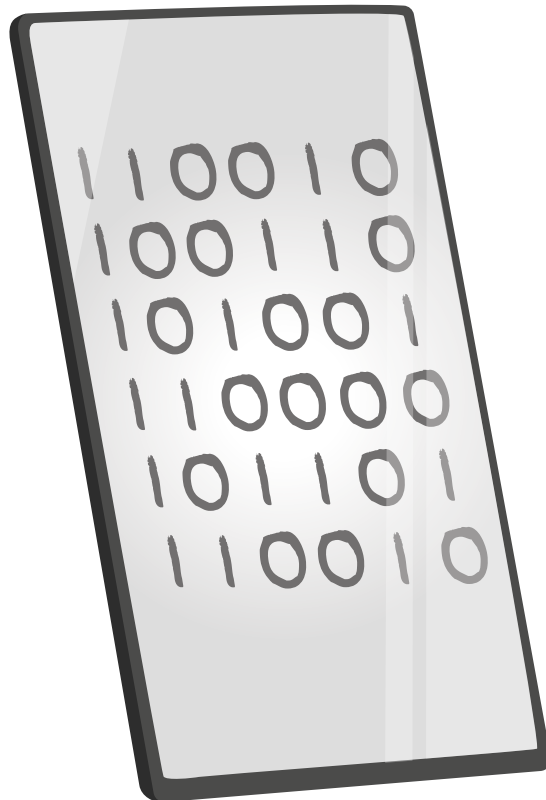
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

DIGITAALINEN

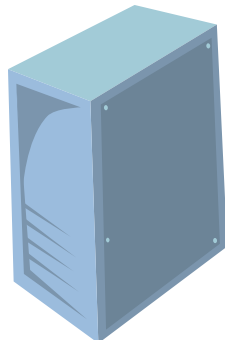
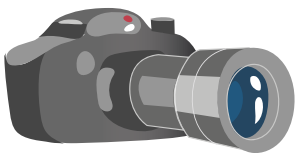
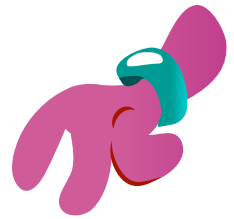
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

DIGITAALINEN LAITE

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

EMOJI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ETÄYHTEYS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

EVÄSTE

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

FEIKKI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

FILTTERI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

GIF

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

GOOGLATA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

HAKKERI

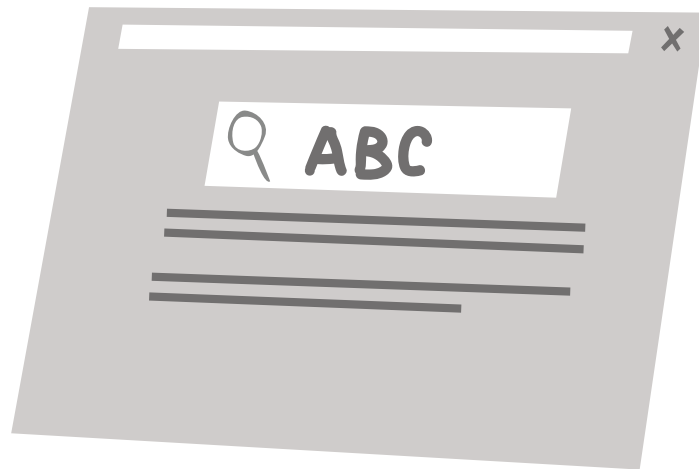
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

HAKUSANA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

HASHTAG

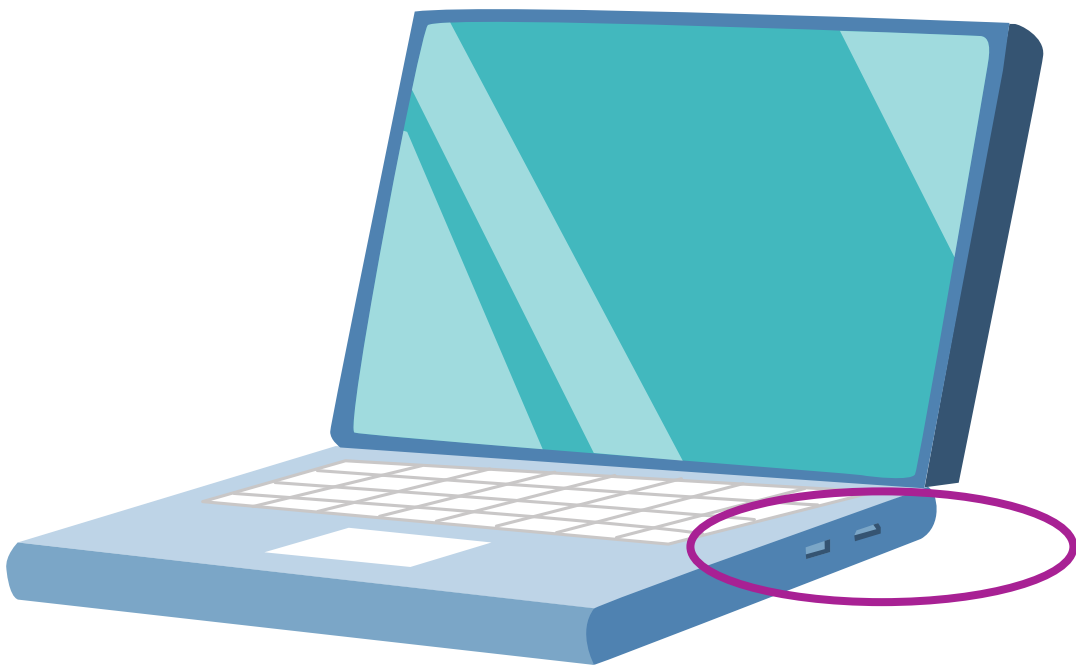
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

#CREATE

HDMI- JA USB- LIITÄNNÄT

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

HIDASTELLA

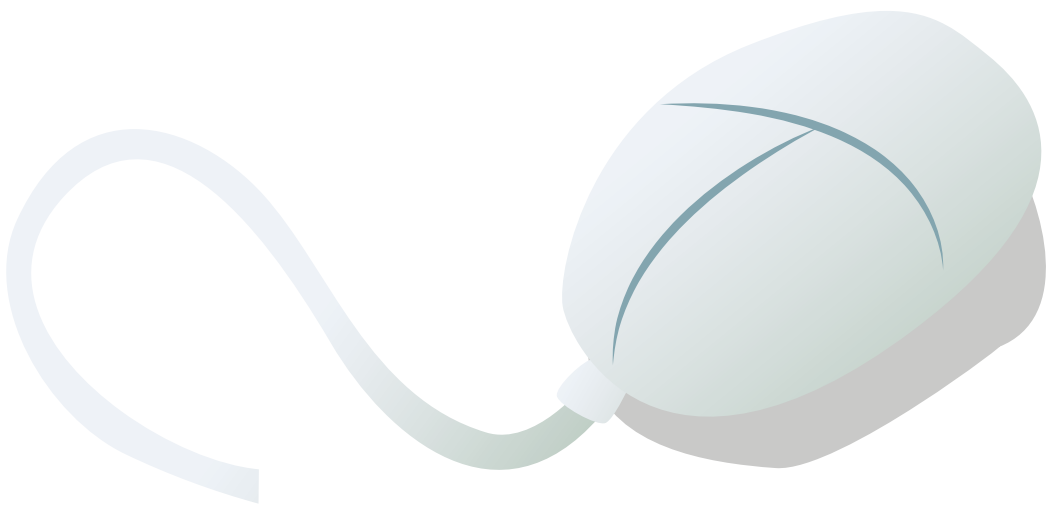
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

HIIRI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

IKKUNA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

IKÄRAJA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ILMOITUS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

INTERNET

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

JULKAISTA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KAATUA

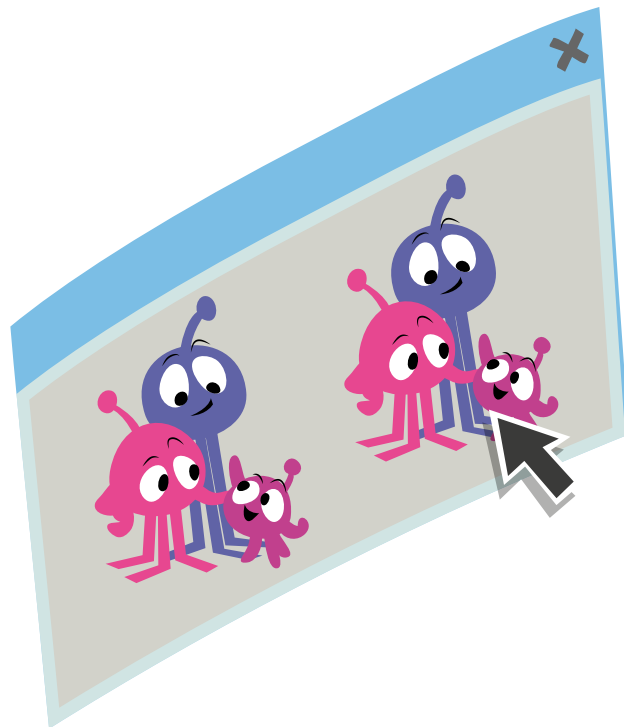
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KOPIOIDA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KOSKETUSNÄYTTÖKYNÄ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KOTINÄKYMÄ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KURSORI

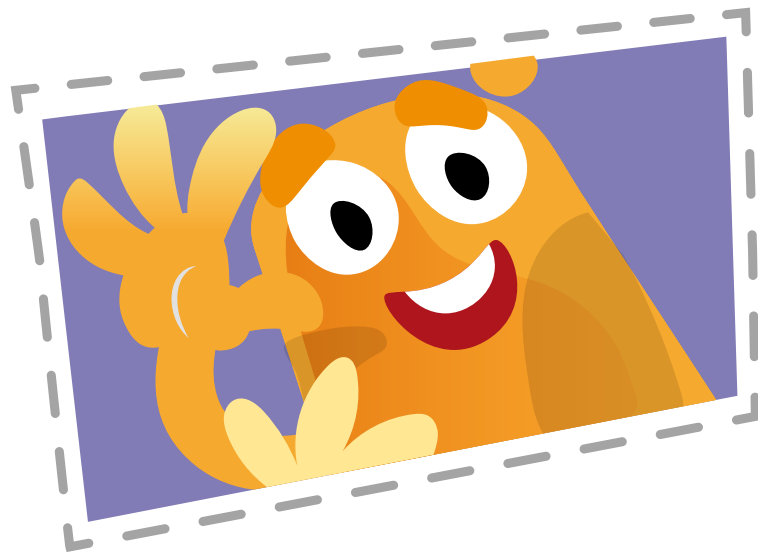
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KUVA- KAAPPAAUS

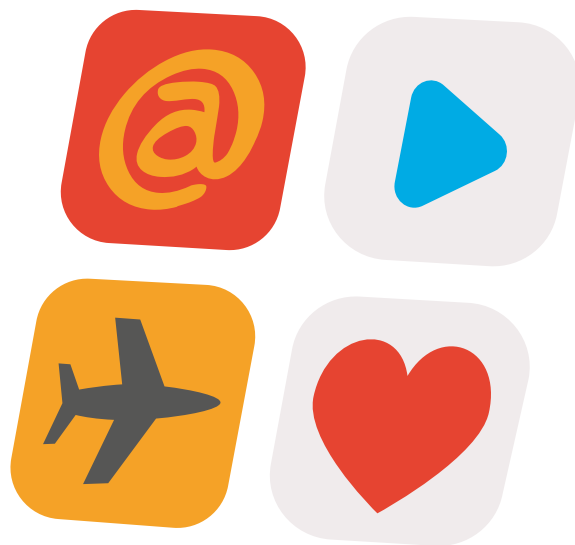
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KUVAKE

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KUVANKÄSITTELY- OHJELMA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KYBER- TURVALLISUUS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KÄYNNISTÄÄ, SAMMUTTAA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KÄYTTÄJÄTILI

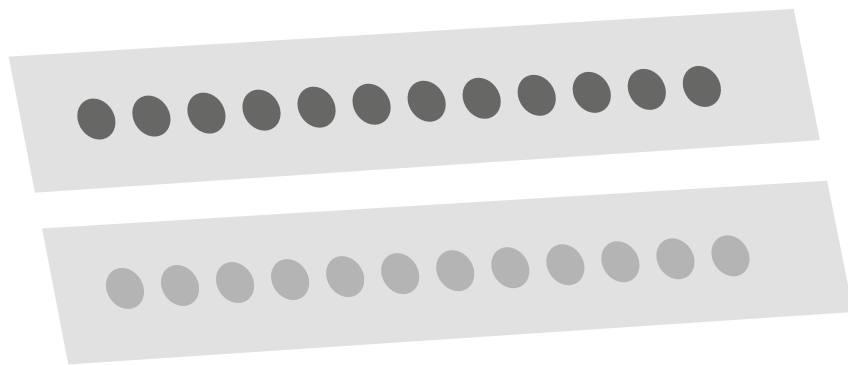
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

@MACO

KÄYTTÄJÄTUNNUS

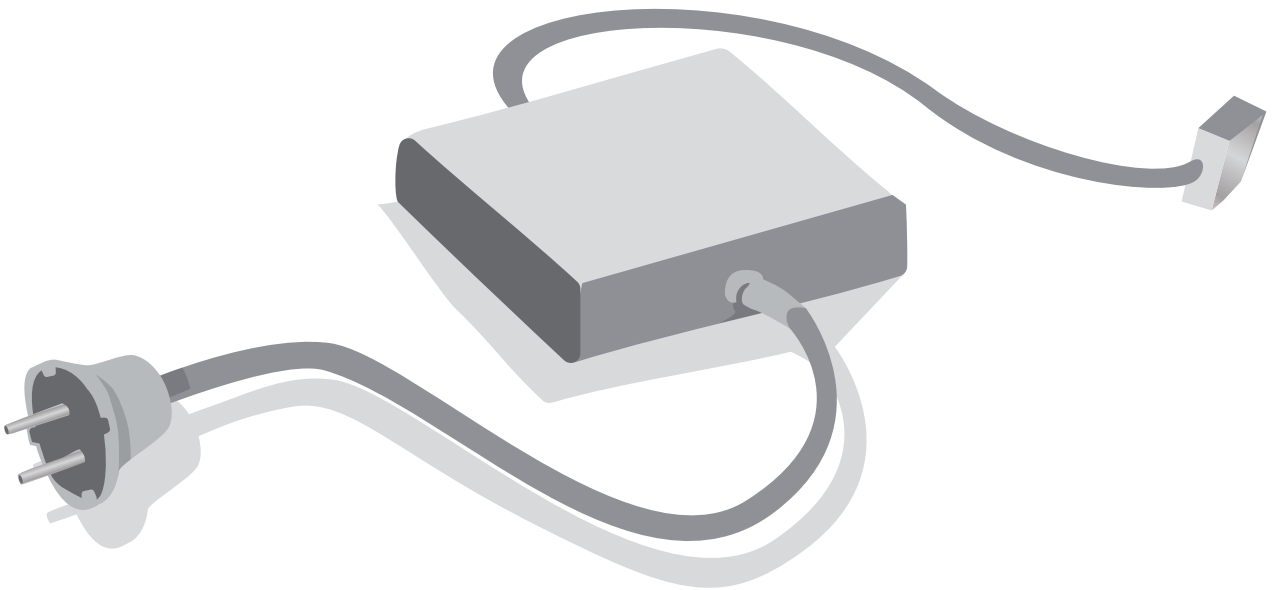
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

LADATA

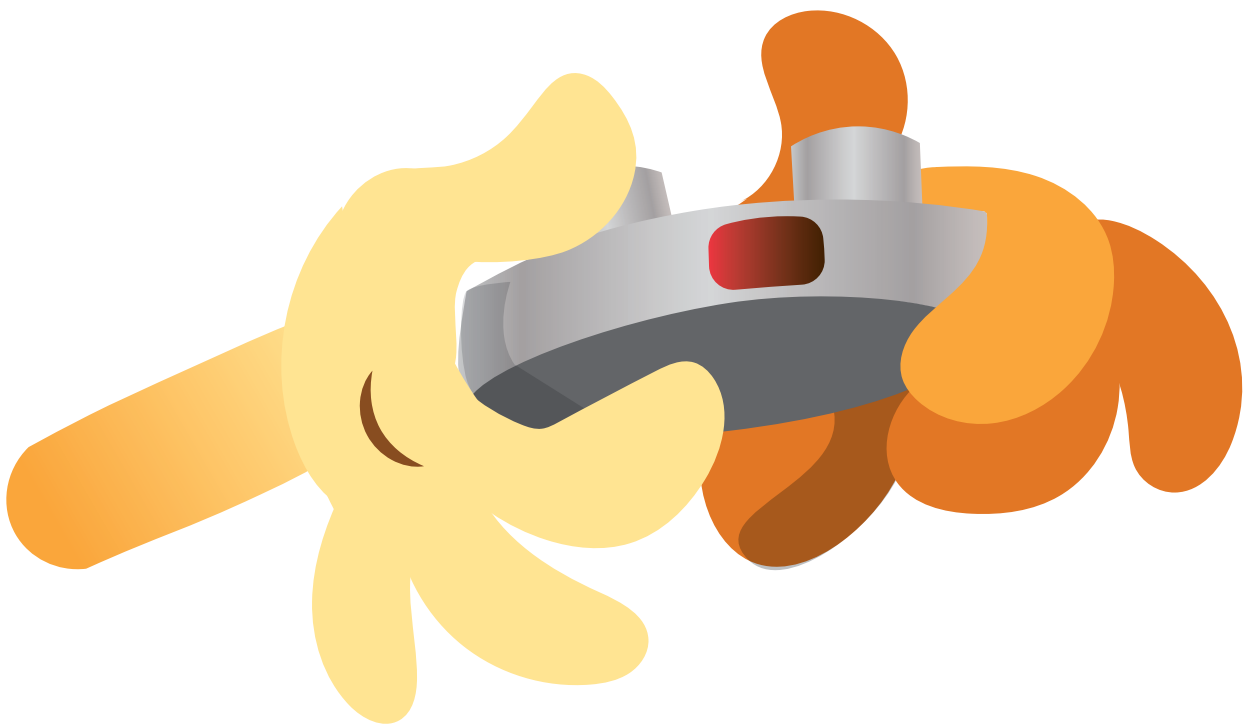
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

LANGATON

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

LENTOTILA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

LINKKI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

LIVE

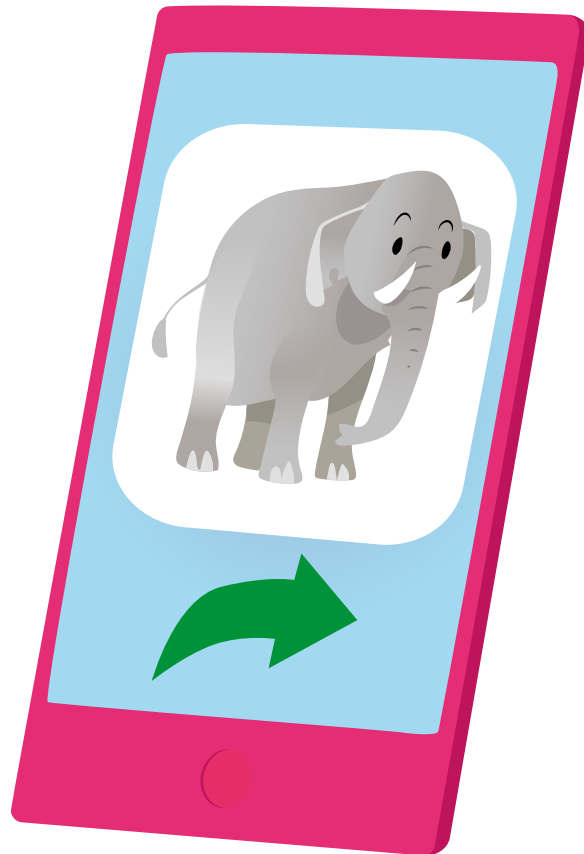
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

LÄHETTÄÄ ETEENPÄIN

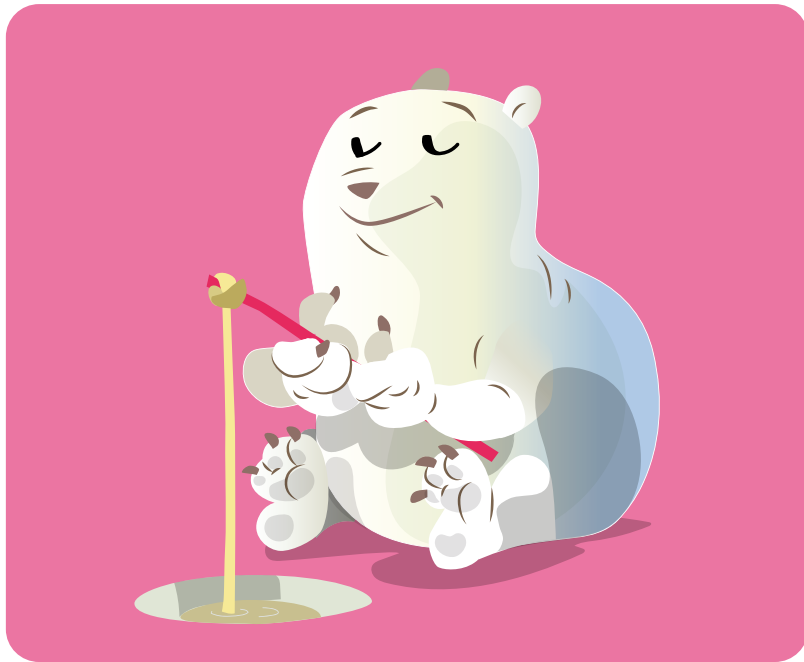
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

MEEMI

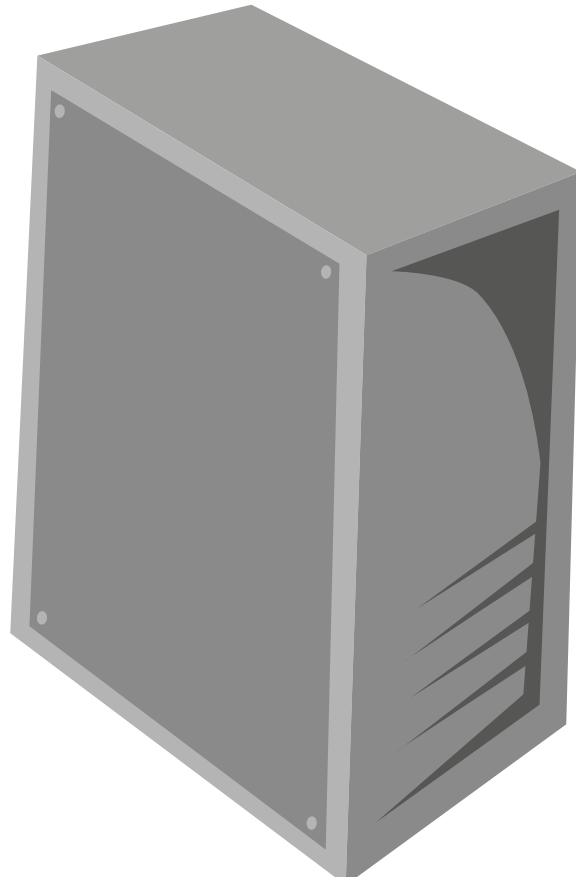
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

MUISTI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

NAPAUTTAA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

KÄYTTÄYTYMINEN - NETTI-

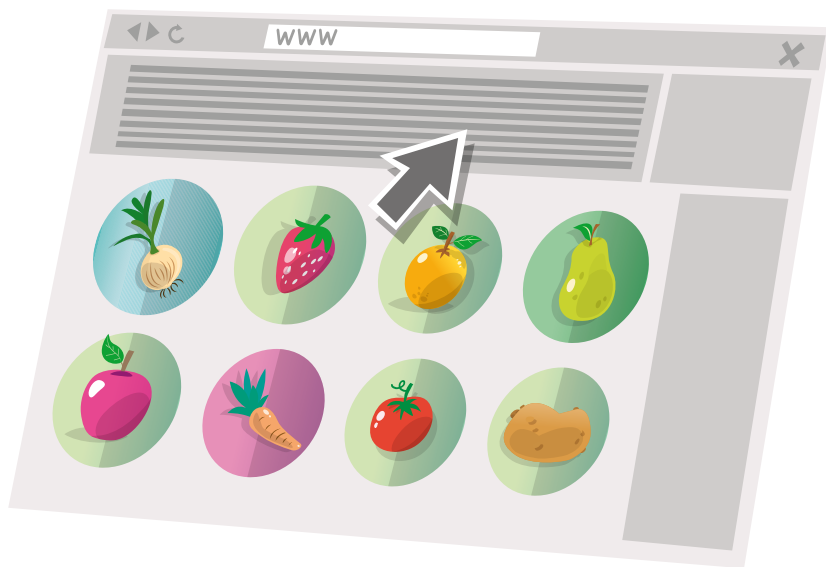
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

NETTISIVU

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

NÄPPÄMISTÖ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

NÄYTTÖ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

OHJELMINTI

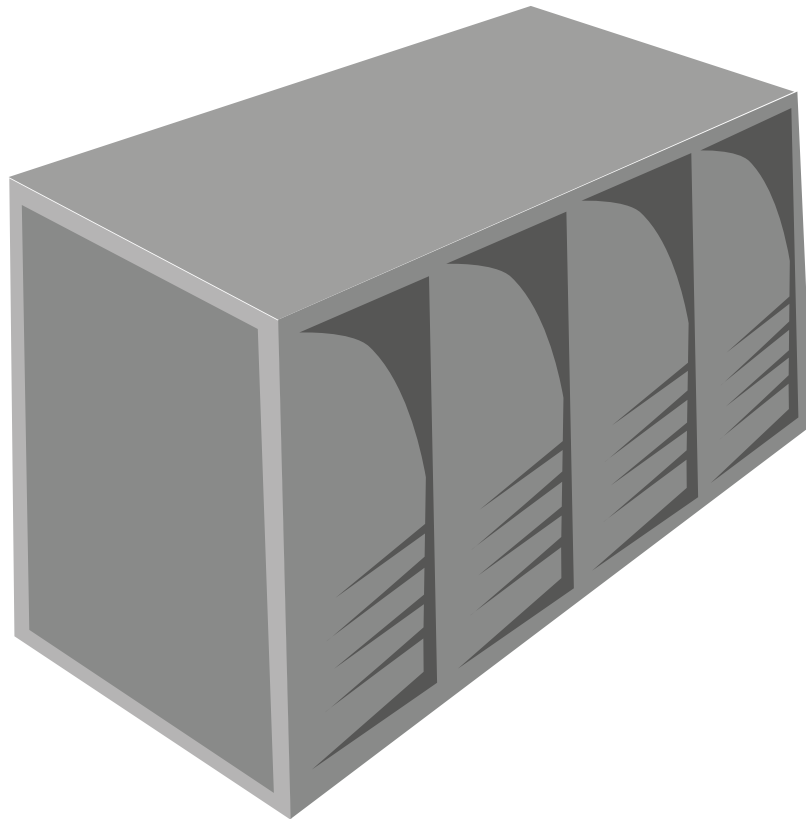
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

```
1 in people.data.users:  
    response = client.api.statuses.user_timeline.get  
    print 'Got', len(response.data), 'tweets from'  
    if len(response.data) != 0:  
        ldate = response.data[0]['created_at']  
        ldate2 = datetime.strptime  
        today = datetime.now()
```


PILVI

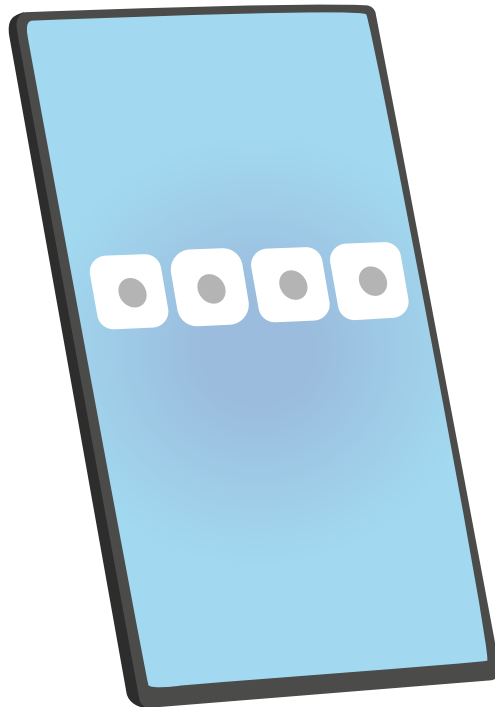
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

PIN-KOODI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

PODCAST

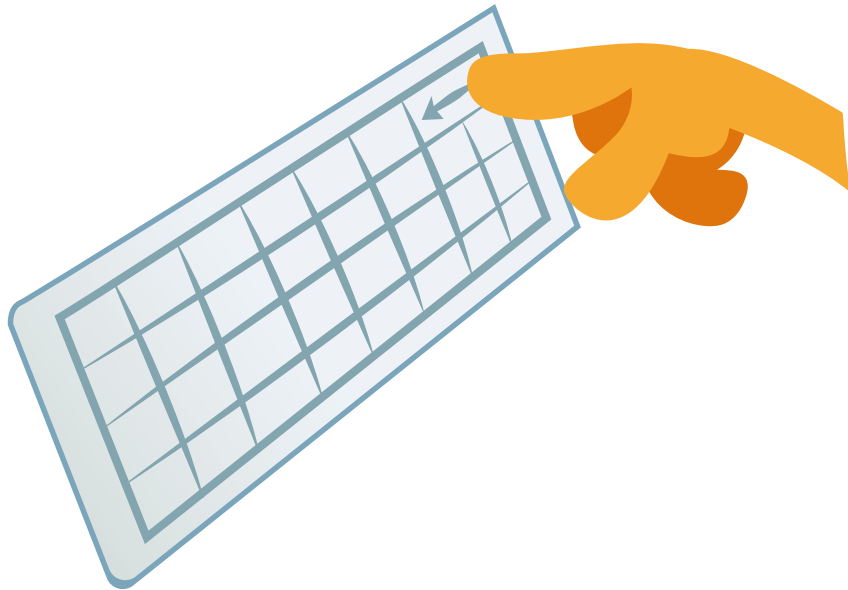
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

POISTAA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

PELI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

PROFILI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

@MACO

PUHELIN

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

PÄIVITYS

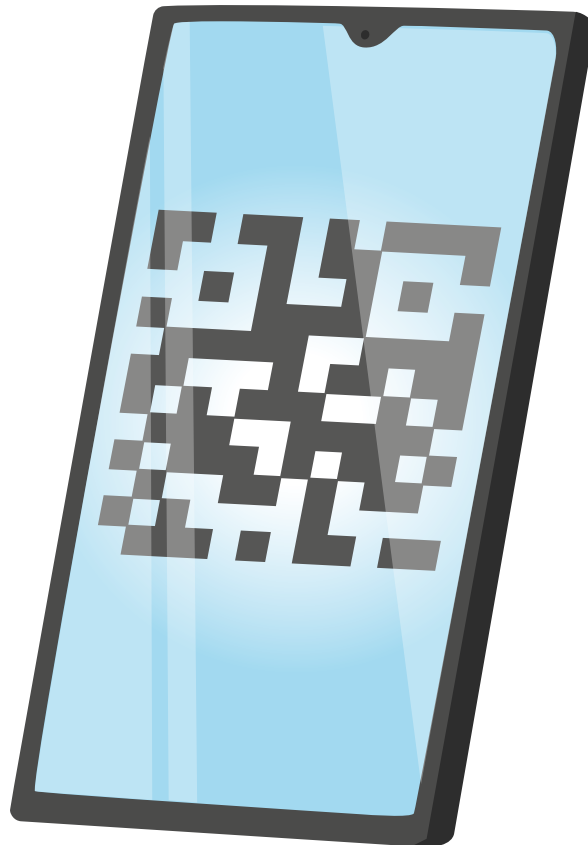
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

QR-KOODI

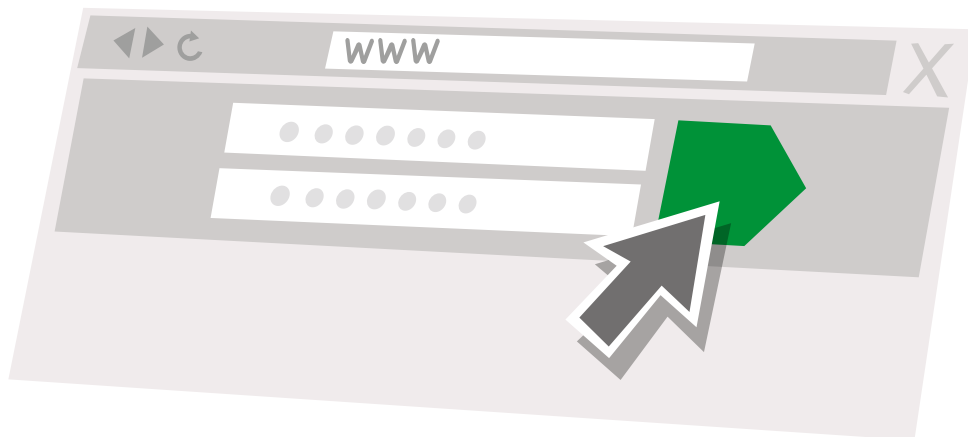
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

REKISTERÖITYMINEN

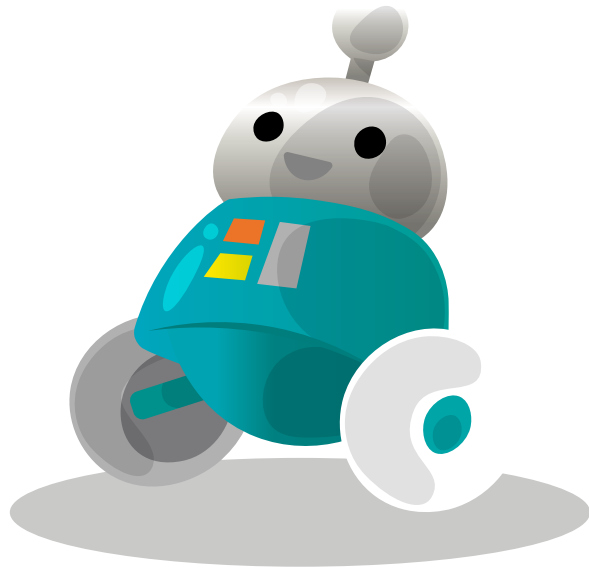
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ROBOTTI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ROSKAPOSTI

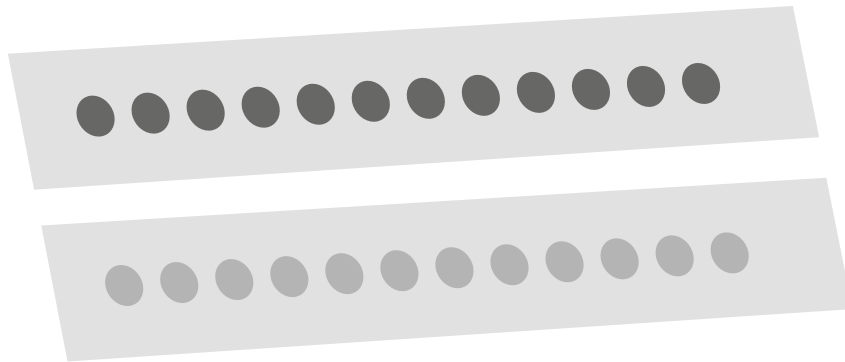
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SALASANA

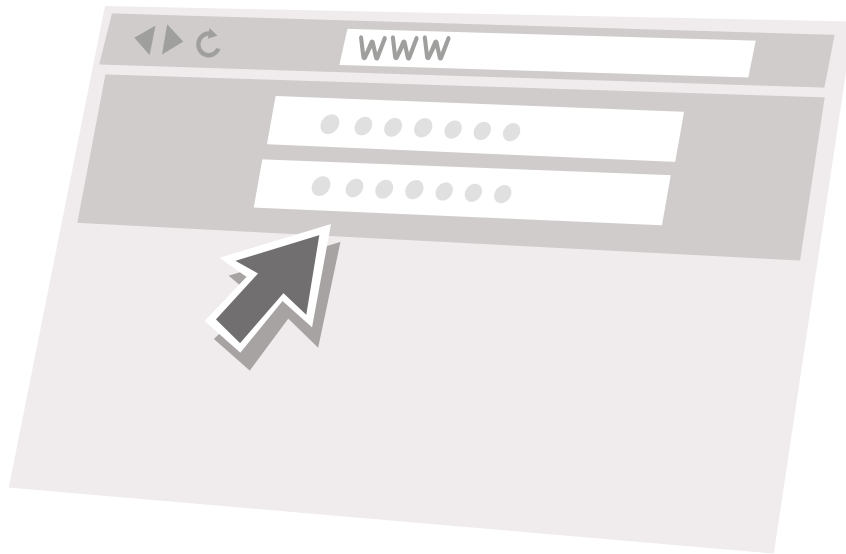
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SELAIN

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SEURAAJA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SUJAINNITIE TO

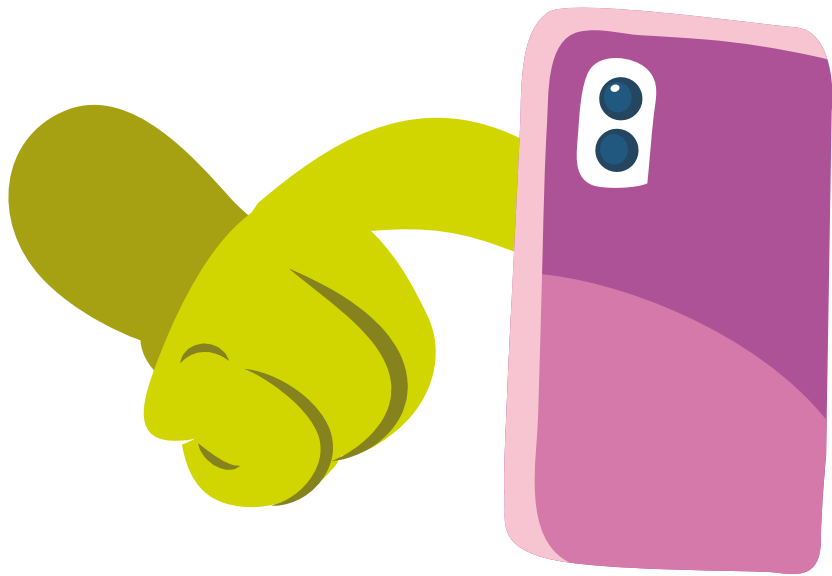
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SKROLLATA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SORMENJÄLKI- TUNNISTE

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SOME- VAIKUTTAJA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SOSIAALINEN MEDIA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SOVELLUS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

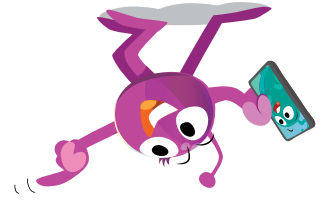

SOVELLUS- KAUPPA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

STRIIMATA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SYMBOLI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

SÄHKÖPOSTI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TABLETTI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TALLENTAA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TEKOÄLY

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TEKIJÄNOIKEUS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TELEVISIO

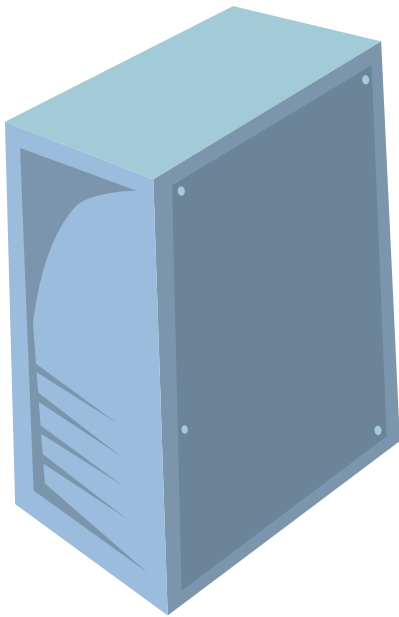
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TIETOKONE

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TIETOTURVA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TROLLATA

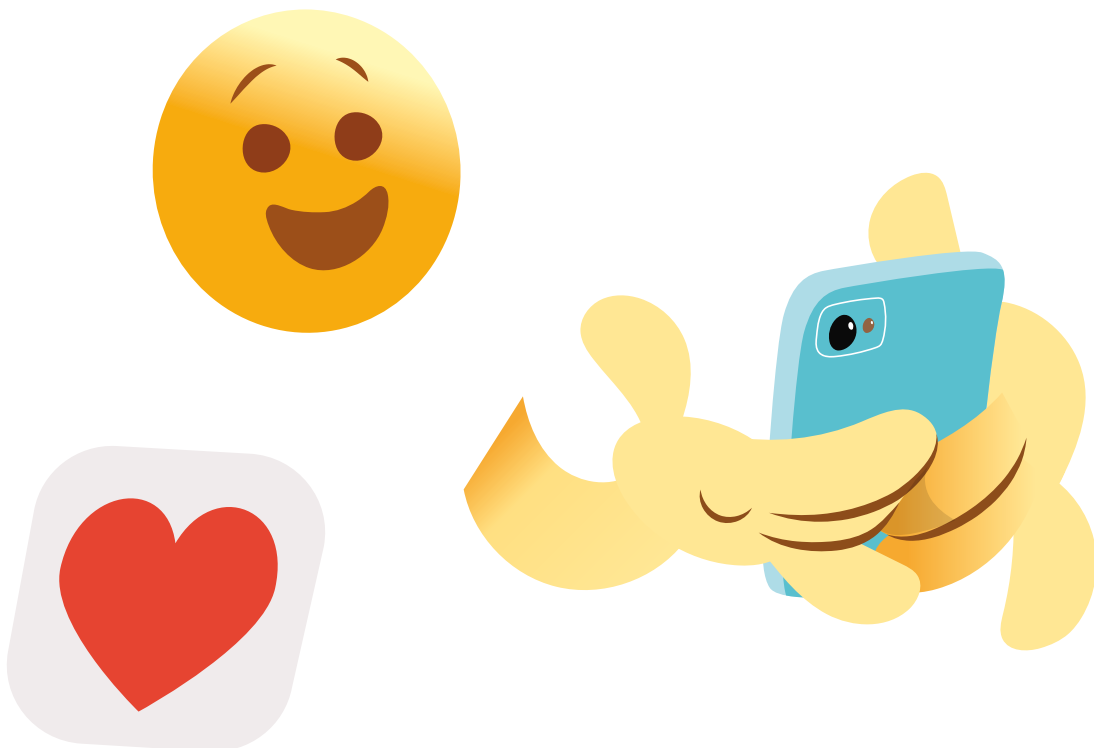
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TURVALLISUUS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TUBETTAJA

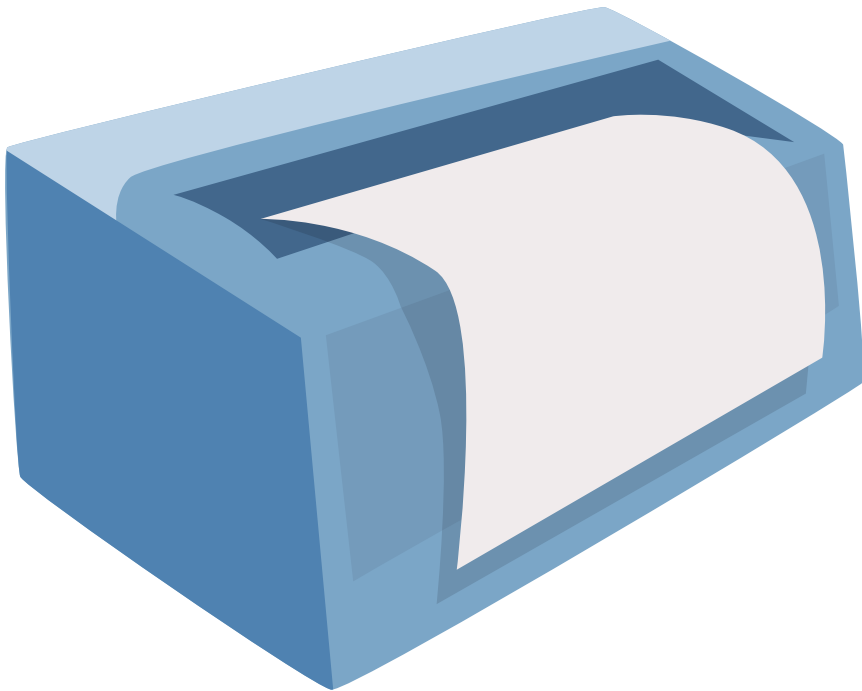
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TULOSTA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TUNNISTAUTUA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TYKÄTÄ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

TÄGÄTÄ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

UUDELLEEN- KÄYNNISTÄÄ

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

VERKKOKAUPPA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

VIDEOPOPUELU

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

VIESTI

VERKKOYHTEYS

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

WIKIPEDIA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

WWW

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

YOUTUBE

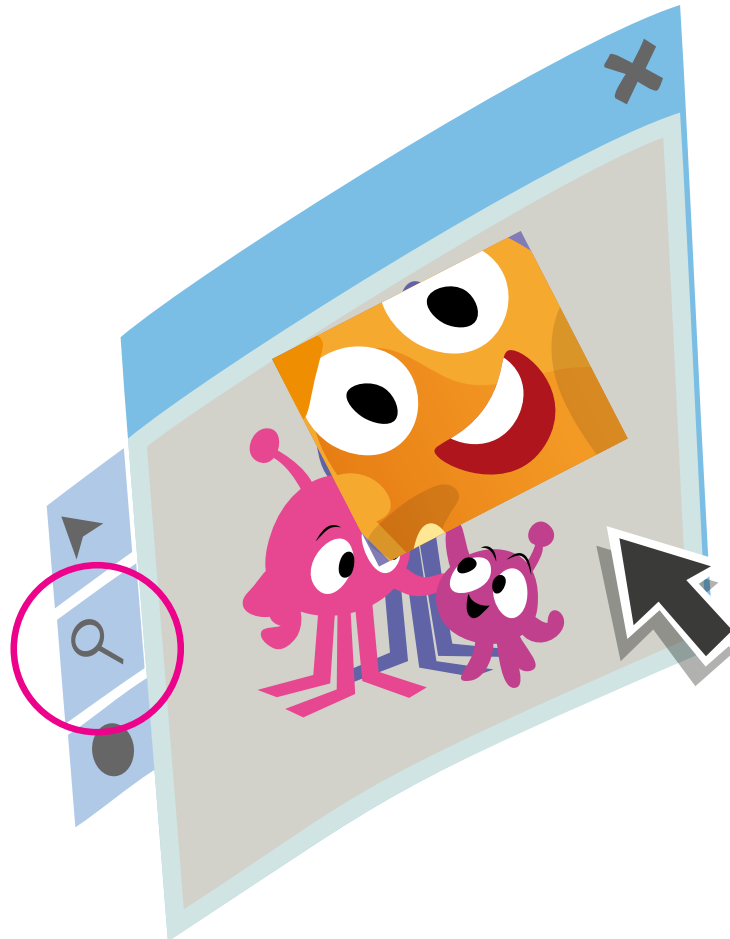
Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

ZOOMATA

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

@-MERKKI

Pienten lasten digisanasto | Opetushallitus 2022

